

Resumé af de indkomne bidrag til VVM-redegørelse/miljørapport, Kommuneplantillæg 28 og forslag til lokalplan 25.10.L02 med udkast til Byrådets vurdering af disse

0. Læsevejledning	
1. Landskabelige forhold – vindmøllerne fremtoning, placering og det visuelle samspil med øvrige tekniske anlæg	2
2. Eksisterende vindmøller	4
3. Sundhed	6
4. Støj	9
5. Skyggekast og reflekser	16
6. Naboforhold – miljøkonsekvenser	17
7. Visualiseringer i VVM-redegørelse/miljørapport	17
8. Fejl og mangler i VVM-redegørelse/miljørapport	19
9. Rystelser/vibrationer	21
10. Sikkerhedsforhold – is nedfald og færdsel på nærliggende veje	21
11. Øvrige miljøkonsekvenser – kemikaliespil, geologi og grundvand	22
12. Naturbeskyttelse – flora og fauna	23
13. Skovbyggelinje	26
14. Overvågning	27
15. Påvirkning af produktionsdyr	27
16. Påvirkning af Horns Rev 3-kablet	28
17. Havvindmøller og anden placering	28
18. Socioøkonomiske forhold	29
19. Ejendomsværditab og erstatning	30
20. Andet	32
21. Aktindsigt	32
22. Lovgivning	34
23. Planlægningsproces, demokrati, borgerinddragelse og inhabilitet	37
24. Politiske forhold – holdninger	39

Læsevejledning

I forbindelse med den offentlige høring af VVM-redegørelse/miljørapport med tilhørende Kommuneplantillæg 28 samt forslag til Lokalplan 25.10.L02 – Vindmøller ved Ulvemosen og Bækhede Plantage har Varde Kommune modtaget 86 bidrag, som kan ses i dok. 71893/13.

De indkomne indsigelser/bemærkninger er i nærværende notat sammenfattet og tematiseret i hovedoverskrifter. Eksempelvis er indsigelser/bemærkninger vedrørende landskabelige forhold sammenfattet under hovedoverskriften *Landskabelige forhold – vindmøllernes fremtoning, placering og det visuelle samspil med øvrige tekniske anlæg*. De enkelte hovedoverskrifter er underopdelt i følgende dele, *Redegørelse, Byrådets vurdering og Affødte justeringer*. Sammenfatning af indsigelser og bemærkninger modtaget i høringsperioden er skrevet i mindre skriftstørrelse.

I redegørelsen redegøres nærmere for de formelle krav og retningslinjer for vindmølleplanlægningen herunder den faglige vurdering af de indkomne indsigelser og bemærkninger. Afsnittet Byrådets vurdering indeholder den politiske stillingtagen til fremkomne indsigelser og bemærkninger. Under afsnittet afledte justeringer noteres eventuelle forslag til ændringer af forslag til Kommuneplantillæg 28 og Lokalplanforslag 25.10.L02 affødt af den offentlige høring m.v.

1. Landskabelige forhold – vindmøllernes fremtoning, placering og det visuelle samspil med øvrige tekniske anlæg

- Vindmøller skæmmer natur og landskab og samspillet er rodet og påvirker landskabsoplevelsen
- Vindmøllerne vil være synlige på lang afstand og vil påvirke landskabet voldsomt.
- Vindmøllerne skal stå på en ret linje eller buet linje med lige stor afstand mellem møllerne jf. VVM-redegørelse/miljørapporten side 15. Side 51 i samme redegørelse står der at mølle 8 nu ikke har en harmonisk placering i forhold til afstand og udsagnet er i direkte modstrid med ovenstående. Dette er en fejl.
- Møllernes opstillingsmønster bør være i rette linjer for at minimere landskabspåvirkningen.
- Markeringslys på møllerne vil skæmme landskabet.
- Samspillet med eksisterende møller inden for 28 gange totalhøjden er ikke ubetænkelig.

Redegørelse

Hvis de energipolitiske målsætninger skal nås, vil der fortsat være behov for, at kommunerne udlægger nye områder til udbygning med vindmøller. Samtidig betyder en udvikling med større vindmøller, at det er vanskeligt at finde egnede placeringsmuligheder til opstilling af nye vindmøller på land, når der tages hensyn til naboer, natur- og miljø mv.

I Varde Kommune betyder en kombination af det flade, storskala landskab, og gode vindressourceforhold, at kommunen er et af de steder i landet, hvor der er de bedste forhold til opstilling af vindmøller. Det har i denne sammenhæng den konsekvens, at større elementer i landskabet vil kunne ses langt omkring. Det er derfor ikke kun en konsekvens af vindmøllernes højde, men også en konsekvens af landskabets topografi.

Det kan således ikke undgås, at opstilling af vindmøller vil påvirke landskabet, idet vindmøller, i kraft af deres størrelse, vil kunne ses fra lange afstande. Blandt andet for at sikre at der er taget de fornødne landskabelige hensyn har Byrådet fået udarbejdet VVM-redegørelse/miljørapport, som beskriver og vurderer påvirkningen af landskabet. Analyserne viser, at der, som mange borgere har påpeget, vil være negative påvirkninger af landskabet og at vindmøllerne vil fremstå markante i landskabet.

Opsætning af vindmøller ved Ulvemose/Bækhede Plantage vil således medføre en markant visuel påvirkning af landskabet, men det vurderes, at landskabet, der er præget af landbrug med store åbne marker og spredt bevoksning i form af læhegn og mindre skovområder, er velegnet til store vindmøller.

I VVM-redegørelse/miljørapportens samlede vurdering af landskabspåvirkningen, side 110-111, er der redegjort for at oplevelsen af anlægget som en bue og som en ret linje vil fremstå harmonisk i landskabet. Fra få vinkler, hvor man ikke oplever buen eller vindmøllerne på en ret linje bliver opstillingsmønsteret oplevet uharmonisk. Den samlede vurdering af vindmølleanlæggets opstillingsmønster og dimensioner giver et billede af, at anlægget vil blive oplevet forskelligt fra det omkringliggende landskab. Det er vurderet, at der samlet set ikke er tale om en væsentlig negativ betydning for anlæggets fremtræden i landskabet.

Endvidere er der redegjort for at der ikke er visuelle problemer på grund af terrænforskelle i vindmølleparken, eller på grund af, at afstanden mellem vindmøllerne er ændret lidt ved vindmølle nr. 8 af hensyn til sikkerheden ved 150 kV jordkabel.

I VVM-redegørelse/miljørapporten er samspillet mellem de 20 eksisterende og de 10 planlagte vindmøller, i projektets nærzone, beskrevet og vurderet med flere visualiseringer i afsnit 4.3. Den samlede påvirkning af landskabet er beskrevet og vurderet i afsnit 4.4.

I VVM-redegørelse/miljørapporten er det vurderet, at de ti eksisterende vindmøller ved Roushøje og Gunderup giver et uheldigt samlet billede set fra området vestnordvest for Roust.

På kort 4.5 på side 49 i VVM-redegørelse/miljørapporten er området, hvor det samlede indtryk af de eksisterende og nye vindmøller opleves rodet indtegnet. Det er på baggrund af dette vurderet, at samspillet kun er betænkeligt på en kortere strækning på Tingvejen mellem Roust og Årre og fra det omkringliggende område nordvest for Tingvejen.

Endvidere ligger der inden for det indtegnede område 25 boliger, hvoraf det er vurderet, at 8-12 boliger fra nordvendte opholdsarealer, i nogen grad, vil kunne opleve det rodete samspil mellem de nye og de eksisterende vindmøller.

Set i forhold til de eksisterende vindmøllers produktion er det vurderet, at den forøgede landskabelige påvirkning og samspillet mellem planlagte og eksisterende vindmøller kan accepteres i en årrække.

De eksisterende to vindmøllegrupper ved Roushøje og Gunderup vil formentlig stå 6-16 år sammen med de nye vindmøller og i den periode vil man fra visse område kunne opleve et det rodete billede.

De nærmeste eksisterende vindmøller til de nye vindmøller står ved Møgelbjerg nord for Bækhede Plantage. Der er ikke fundet et visuelt uheldigt samspil med denne vindmøllegruppe.

Fra øvrige fotostandpunkter er det generelt vurderet, at de planlagte vindmøller ved Ulvemose og Bækhede Plantage vil fremstå som et særskilt vindmølleanlæg og at den samlede påvirkning af landskabet ikke er betænkelig.

I henhold til vindmøllelovens § 2 stk. 4 skal der ved planlægning for vindmøller inden for en afstand af 28 gange møllehøjden redegøres for anlæggenes påvirkning af landskabet og oplyses, hvorfor påvirkningen anses for ubetænkelig. I VVM-redegørelse/miljørapport side 110 er der fortaget en vurdering af samspillet med de eksisterende vindmøller, hvor det er vurderet, at landskabspåvirkningen som helhed er ubetænkelig. Vindmøllelovens bestemmelser er således opfyldt.

Samspillet mellem eksisterende og nye møller vil enkelte steder i landskabet fremstå uharmonisk. Dette forhold ændres når de eksisterende møller nedtages og det er vurderet, at denne tidsbegrænsede påvirkning er tålelig.

Der er redegjort for projektets påvirkning med lysmarkering side 121 i VVM-redegørelse/miljørapport. Af hensyn til flysikkerheden skal store vindmøller markeres med fast lys på mindst 10 Candela – det svarer til en 9 W glødpære - som er synligt 360 grader rundt. Lyset afskærmes nedad, men kan være synligt på længere afstand af møllerne.

Byrådets vurdering

Byrådet anerkender, at opsætning af vindmøller ved Ulvemose/Bækhede Plantage vil medføre en markant visuel påvirkning af landskabet, men det vurderes, at landskabet, der er præget af landbrug med store åbne marker og spredt bevoksning i form af læhegn og mindre skovområder, er velegnet til store vindmøller. Påvirkningen af landskabet fra vindmøllernes faste lys på mindst 10 Candela – der svarer til en 9 W glødepære – vurderes som ubetænkelig.

Afledte justeringer

2. Eksisterende vindmøller

- Nedtagning af eksisterende vindmøller før opsætning af nye. Det er ikke i Varde Kommunes interesse eller borgernes i det berørte område at eksisterende vindmøller nedtages andre steder i kommunen i stedet for tæt på det aktuelle projekt.
- De eksisterende møller udgør en markant påvirkning med støj og skyggekast.
- Hvorfor skal 10 nye møller stå i et område med 20 eksisterende vindmøller?
- Der er mange vindmøller i området i forvejen – hvorfor endnu flere?
- Hvorfor nedtages der ikke eksisterende mindre møller i området som lovet?
- Ifølge lokalplan 64 og 72A gl. Helle Kommune, var forudsætningen, at der minimum skulle være 1.500 meter mellem vindmølleparkerne. Disse forudsætninger følges ikke for vindmølleprojektet Ulvemose/Bækhede.
- Ved etablering af vindmølleparken kan afstandskravet på 28 gange de nye møllers højde ikke overholdes (cirkulære om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller).
- På borgermødet i Helle Hallen den 9. april 2013 blev der spurgt til hvor i kommunen projektmager har opkøbt vindmøller men hverken projektmager eller Team Plan ønskede at besvare det spørgsmål. Indsiger finder at begge parter er vidende om hvor opkøbte møller er placeret og at dette er endnu et eksempel på at Team Plan samarbejder med projektmager for at nedbringe firmaets udgifter.
- Henvielse til Vindmølleplan for Varde Kommune hvoraf det fremgår at eksisterende vindmøller ikke kan opnå tilladelse til reovering – det må være gældende uanset hændelsesårsag (vingeudskiftning, gearkasse eller anden væsentlig komponent).
- Der nedtages ingen gamle møller i forbindelse med projektet. Det bør sikres, at der fjernes gamle vindmøller i forbindelse med det nye projekt.
- Hvilke konsekvenser har de nye møller for de eksisterende møllers miljø og produktionsforhold?

Redegørelse

Det indgår som en del af forudsætningerne i Varde Kommunes vindmølleplan, at gamle vindmøller nedtages efterhånden som de er nedslidte og at antallet af vindmøller i Varde Kommune derfor over en årrække vil blive reduceret. Det præcise tidspunkt for nedtagning af møller rundt omkring i kommunen vil afhænge af møllernes alder og stand og vil ikke i alle tilfælde have en direkte sammenhæng til opstilling af nye møller. I området ved Ulvemose indgik det dog i Vindmølleplanens rammer for det videre planarbejde som et udgangspunkt at vindmøller inden for det udlagte vindmølleområde skulle nedtages i forbindelse med opsætning af de nye større møller.

I forbindelse med udarbejdelsen af VVM-redegørelsen er der imidlertid foretaget en politisk afvejning af fordele og ulemper ved at forudsætte de ældre vindmøller nedtaget og det har i udgangspunktet været vurderet, at det ud fra et landskabeligt synspunkt var en mulighed at lade de ældre vindmøller i området producere CO₂ neutral energi i yderligere en årrække. På baggrund af de mange bemærkninger om dette forhold i høringsfasen er Byrådet imidlertid betænkelige ved at gennemføre projektet i den nuværende form. Det er ikke inden for gældende lovgivning muligt at vedtage kommuneplantillægget og dermed VVM-redegørelsen under den forudsætning af at der nedtages vindmøller i området medmindre bygherren har råderet over møllerne. Varde Byrådet har dog den mulighed at undlade at vedtage planforslaget før bygherren har skaffet råderet over et rimeligt antal møller i nærområdet.

Varde Kommune er ikke vidende om hvor og med hvem ansøger i givet fald forhandler med for at skaffe sig råderet over ældre vindmøller med henblik på nedtagning og har derfor ikke kunnet besvare spørgsmål om dette på borgermødet.

I henhold til vindmøllelovens § 2 stk. 4 skal der ved planlægning for vindmøller inden for en afstand af 28 gange møllehøjden redegøres for anlæggenes påvirkning af landskabet og oplyses, hvorfor påvirkningen anses for ubetænkelig. I VVM-redegørelse/miljørapport side 110 er der foretaget en vurdering af samspillet med de eksisterende vindmøller, hvor det er vurderet, at landskabspåvirkningen som helhed er ubetænkelig.

I lokalplan 25.10.L02 er der side 9 redegjort for ovennævnte landskabelige vurdering og generelt vurderet, at de planlagte vindmøller ved Ulvemose og Bækhede Plantage klart vil fremstå som et særskilt vindmølleanlæg, og at den samlede påvirkning af landskabet er ubetænkelig. Vindmøllelovens bestemmelser er således opfyldt.

Det fremgår af VVM-redegørelse/miljørapport side 20, at set fra et område nord for Roust er det vurderet at de 10 eksisterende vindmøller ved Rousthøje og Gunnerup og de nye vindmøller kan være svære at adskille fra hinanden og dominere horisonten, der vil være præget af vindmøller. De eksisterende to vindmøllegrupper øst for Næsbjerg og vindmøllerne ved Rousthøje og Gunnerup kan i værste fald stå i 14 år hvor man vil have et rodet billede.

Lokalplan nr. 64 – Vindmøller vest for Årre godkendt i 1997 og lokalplan nr. 72A for vindmøllepark ved Næsbjerg godkendt i 1999 åbner mulighed for at etablere vindmøller inden for de i lokalplanerne afgrænsede områder. Lokalplan nr. 64 åbner mulighed for opførelse af 10 vindmøller vest for Årre ved Gunnerup og Rousthøje og der er efterfølgende opført 10 vindmøller i området i henhold til lokalplanens bestemmelser. Totalhøjden på møllerne er knap 70 meter. Lokalplan nr. 72A åbner mulighed for etablering af 2 vindmøllegrupper med plads til i alt 9 vindmøller øst for Næsbjerg og der er efterfølgende opført 9 vindmøller i henhold til lokalplanens bestemmelser. Totalhøjden er 70 meter. Lokalplanerne er udarbejdet efter de i kommuneplanen fastlagte retningslinjer for vindmøller i gl. Helle Kommune. Det fremgår blandt andet af kommuneplanens retningslinjer at afstanden mellem vindmølleparker/klynger normalt skal være 1.5 km., hvorfor der i lokalplanerne refereres til denne kommuneplanretningslinje.

Helle Kommunes kommuneplan er i dag erstattet af en ny kommuneplan/vindmølleplan gældende for ny Varde Kommune. Kommunens vindmølleplan udpeger 7 områder til fremtidige vindmølleområder i Varde Kommune herunder området ved Ulvemosen og Bækhede Plantage. Det betyder, at der fremadrettet kun kan planlægges for vindmøller inden for de i vindmølleplanen udpegede områder. Det forventes at de nævnte eksisterende vindmøller vil være udtjente om 6 til 16 år.

Jf. kommuneplanens retningslinje 14.1, må der kun opstilles nye vindmøller og foretages udskiftning af eksisterende vindmøller, indenfor de udlagte vindmølleområder. Der vil ikke blive meddelt tilladelse til opførelse eller udskiftning af vindmøller udenfor de udpegede vindmølleområder, undtagen til husstandsmøller Udskiftning af hoveddele, eller genopførelse af vindmøller er at sidestille med opførelse af nye vindmøller.

For områder der er lokalplanlagt til vindmøller består retsvirkninger (planloven § 18) til de afløses af ny offentligt bekendtgjort lokalplan eller lokalplanerne ophæves (planloven § 33). Det betyder, at eksisterende lovligt etablerede vindmøller fortsat vil kunne fortsætte produktionen og renoveres til de er udtjente. Kommunalbestyrelsen kan jf. planlovens § 33, stk.1 beslutte, at ophæve lokalplaner for landzoner når en planlægning for området ikke længere findes nødvendigt. Det kan eventuelt blive aktuelt at ophæve Lokalplan nr. 64 og Lokalplan nr. 72A.

VVM-redegørelse/miljørapport dokumenterer, at den samlede støjbelastning fra de eksisterende og de nye møller vil kunne overholde gældende grænseværdier.

Der er ikke redegjort for produktionstab for de eksisterende vindmøller grundet placering af nye vindmøller i de mest fremherskende vindretninger. Et eventuelt produktionstab er et privatretligt anliggende og vurderes ikke i VVM-redegørelse/miljørapporten. For eventuelle værditab på ejendommen, i form af produktionstab, henvises til lov om fremme af vedvarende energi.

Byrådets vurdering

Byrådet vurderer at landskabet i området ved Ulvemose og Bækhede Plantager, der er præget af landbrug med store åbne marker og spredt bevoksning i form af læhegn og mindre skovområder, er velegnet til store vindmøller og at de miljø og energimæssige fordele ved at opstille de 10 nye vindmøller før de eksisterende gamle møller er nedtaget opvejer de påvirkninger der vil være af landskabsoplevelsen i en periode til de eksisterende møller er udtjente.

Byrådet anerkender, at opsætning af vindmøller ved Ulvemose/Bækhede Plantage vil medføre en markant påvirkning for de 16 ejendomme der kommer til at ligge mellem de eksisterende 10 vindmøller ved Roust og Gunderup og de nye vindmøller og i en årrække vil få vindmøller tæt på deres ejendom mod både øst og vest.

Byrådet vurderer imidlertid at de samlede samfundsmæssige fordele ved at opstille vindmøller vejere tungere end den ulempe de 16 boliger må tåle i periode på forventelig 6-16 år.

Afledte justeringer:

Ingen

3. Sundhed

- Bliver børn syge af støjen?
- Der er i VVM-redegørelse/miljørapport ikke beskrevet hvordan børns indlæring forringes af støj – hvordan vil Byrådet kompensere disse børn?
- Søvnproblemer.
- Hvilke sundhedsmæssige skadepåvirkninger og forringede levevilkår vil disse vindmøller medføre for naboer og dyr i området?
- Påvirkning af helbredet (hjerter-karsygdom, stress, indlæringsproblemer, depression, fedme, forhøjet blodtryk, sindssyge og sukkersyge) fra støj og skyggekast.
- Når dyr kan ændre adfærd på grund af vindmøller, kan mennesker så ikke også gøre det?
- Nærliggende hønsefarm til eksisterende vindmøller har oplevet kannibalisme, nedsat æggedyelse m.v.
- Skyggekast skader mennesker og dyr.
- Frygt for at kroniske smerter vil forværres af skyggekast fra møllerne.
- Særligt hensyn til sygdomsramte beboere.
- Ifølge miljøvurderingsloven skal påvirkningen af handicappede og kronisk syge vurderes. Der skal screenes for sårbarhed af projektets placering. Dette er ikke sket. Der henvises til beboer der har fibromyalgi.
- VVM-redegørelse/miljørapport forholder sig ikke til at det udlagte område i forvejen er overfyldt med vindmøller der også medvirker til at stresser beboerne.
- Ikke redegjort for påvirkning af helbred ved lavfrekvent støj i VVM. Uafklaret hvordan lav frekvensstøj påvirker dyr og mennesker. For stor usikkerhed om påvirkning af menneskers sundhed.
- Hvilken betydning har skyggekast for helbredet?
- Nuværende støjgrænser tager ikke tilstrækkeligt hensyn til sundheden.
- Der er ikke fyldestgørende redegjort i VVM-redegørelse/miljørapporten for de sygdomsmæssige forhold ved langtidspåvirkning af vindmøllestøj – Byrådet må kunne stilles til ansvar for opståede følgesygdomme.
- Der udtrykkes bekymring for vindmøllernes skadelige virkning på mennesker og dyr – der henvises til EU's forsigtighedsprincip.

Ovennævnte bemærkninger/spørgsmål vedrørende vindmøllernes sundhedsmæssige påvirkning kan opsummeres i følgende hovedpunkter:

- Helbredspåvirkninger på grund påvirkninger fra støj og skyggekast.
- Forværring af kroniske sygdomme og særskilt vurdering af påvirkningen på kronisk syge og handicappede.
- Børns indlæringsevne.
- Søvnproblemer.
- Påvirkning af dyr.

Redegørelse

Konsulentfirmaet Delta udarbejdede for Sundhedsstyrelsen i 2011 rapport om *Sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredseffekter*. Formålet med rapporten var, at belyse direkte og sandsynlige indirekte helbredseffekter som følge af vindmøllestøj, vibrationer og skyggekast. Rapporten konkluderer at:

Støjene er den væsentligste effekt af støj fra vindmøller. Støjgenen fra vindmøller er større end for vejtrafikstøj ved samme støjniveau. Ved støjgrænsen på 39 dB for støjfølsom arealanvendelse, må man for vindmøller regne med, at ca. 10 % er stærkt generede. Til sammenligning kan det nævnes, at den vejledende grænse for vejstøj ved boliger, $L_{den} = 58$ dB, svarer i gennemsnit til ca. 8 % stærkt generede. Søvnforstyrrelser kan forekomme. Der er en brat stigning i procentdelen af søvnforstyrrelser lige over støjgrænserne. Der er ikke fundet en direkte sammenhæng mellem stress og støjniveau. Derimod er der fundet signifikante sammenhænge mellem stresssymptomer og støjgene. I eksisterende undersøgelser er der ikke fundet signifikante sammenhænge med kroniske lidelser, diabetes, højt blodtryk og hjerte-kar sygdomme. Der er i litteraturen rapporter om fænomener, som kaldes vibro-akustiske sygdomme og vindmøllesyndromet, uden at der dog er vist en kausal dosis-respons sammenhæng eller udført undersøgelser, hvor der er sammenlignet med kontrolgrupper. Disse fænomener anses ikke for reelle for møller.

På det foreliggende grundlag er der ikke vist direkte helbredseffekter på grund af vindmøllestøj, dog er der konstateret sammenhæng imellem støjgener og stresssymptomer. Skygger fra de roterende vinger er generende når det forekommer, men kan ikke fremkalde epileptiske anfald.

Der er redegjort for vindmøllernes påvirkning af sundhed side 167-169 i VVM-redegørelse/miljørapporten for Ulvemose/Bækhede Plantage. Varde Byråd er bekendt med, at ikke alle borgere er trygge ved de grænseværdier der lovgivningsmæssigt er fastsat for støj og skyggekast med henblik på at minimere den gene vindmøllerne udgør for de nærmeste naboer.

Der er jf. ovenstående ikke fundet en direkte sammenhæng mellem stress og støjniveauet for vindmøller. Derimod er der fundet signifikante sammenhænge mellem stresssymptomer og støjgene. I eksisterende undersøgelser er der ikke fundet signifikante sammenhænge med kroniske lidelser, diabetes, højt blodtryk og hjerte-kar sygdomme. Det gælder også for infra- og lavfrekvent støj. Undersøgelser viser, hvis børn udsættes for høj støj i længere tid af gangen, kan det påvirke deres sprogudvikling og læseindlæring. Støj virker negativt på børns motivation og koncentration, og de kan få forringet hukommelse og nedsat evne til at løse vanskelige opgaver. Undersøgelserne baseres imidlertid på påvirkning fra et væsentligt højere støjniveau, end vindmøller frembringer og er derfor ikke relevant i denne sammenhæng.

Sundhedsstyrelsen har oplyst, *at undersøgelser har vist sammenhæng mellem vindmøllestøj og selvrapporteret støjgene blandt personer, der bor i nærheden af vindmøller. Endvidere er der påvist sammenhæng mellem selvrapporterede støjgener fra vindmøller og stresssymptomer som hovedpine, træthed og anspændthed. Sammenhæng med søvnforstyrrelser er vist i nogle undersøgelser, men ikke i andre studier. Ud over disse gener er der indtil nu ikke vist sammenhæng mellem vindmøllestøj og negative helbredseffekter i den videnskabelige litteratur.*

I de senere år har undersøgelser vist sammenhæng mellem støj fra vejtrafik og fly og forhøjet blodtryk samt øget risiko for blodprop i hjertet. Den øgede risiko er set ved støjniveauer, der er betydeligt højere

end de gældende grænseværdier for vindmøllestøj, hvilket taler imod, at den fundne sammenhæng kan generaliseres til at omfatte vindmøllestøj. Effekterne på hjerte-kar-systemet menes at være stressrelateret, udløst af støj og muligvis af søvnforstyrrelser. Der foreligger ikke undersøgelser af vindmøllestøj og hjerte-kar-systemet, så effekter på hjerte-kar-systemet ved langvarig udsættelse for vindmøllestøj kan derfor ikke helt udelukkes på nuværende tidspunkt.

Se Miljøstyrelsens hjemmeside, http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Stoej/FAO_Stoej/
Se Vindinfo genvej til statslig information om vindmøller, <http://www.vindinfo.dk/>

Åbent samråd i Folketingets Sundheds- og forebyggelsesudvalg den 25. juni 2013 og åbent samråd i Miljøudvalget den 28. juni 2013

Nævnte udvalg har bedt miljøministeren og sundhedsministeren om en redegørelse for gener fra vindmøller, herunder blandt andet støj fra vindmøller, vindmøllernes placering og sundhedsrisikoen ved naboskab til vindmøller. Sundhedsministeren oplyste på mødet, at der vil blive iværksat en ny undersøgelse af eventuelle sundhedseffekter af vindmøllestøj med henblik på at få afklaret nogle af de spørgsmål der er usikkerhed omkring. Undersøgelsen forventes afsluttet ultimo 2015. I samrådet tilkendegav Sundhedsministeren endvidere, at et samstemmende billede af eksisterende viden, peger på, at nogle mennesker oplever støjgener fra vindmøller, men at der ikke kan påvises en sammenhæng mellem vindmøllestøj og negative helbredseffekter. Miljøministerens talepapir til besvarelse af de til Miljøudvalget stillede spørgsmål vedlægges til orientering.

Skyggekast

Skyggekast kan være generende og virke stressende. Der er i eksisterende undersøgelser ikke påvist fremkaldelse af epilepsi. Miljøministeriet anbefaler i sin vejledning for landzonetilladelse og planlægning for vindmøller, at det sikres, at naboboliger ikke påvirkes med mere end højst 10 timer med skyggekast årligt. Grænserne for støj og skyggekast skal overholdes for den samlede påvirkning fra alle møller i området. Det vil blive stillet som krav i VVM-tilladelsen og sker ved installation af et program i de generende møller, der stopper møllen, hvis grænsen overstiges. Se endvidere side 143 i VVM-redegørelse/miljørapport.

Påvirkning af kronisk syge og dyrelivet

Miljøvurderingsloven indeholder ikke særlige regler eller hensyn til handikappede og kronisk syge specifikt, men der skal i miljørapporter redegøres for påvirkning af menneskers sundhed, når det er relevant. Der er på side 166-169 redegjort for planens sundhedsaspekter. VVM-redegørelse/miljørapportens redegørelse for påvirkning af sundhed vurderes at opfylde lovens krav.

På side 158-161 er der i VVM-redegørelse/miljørapport redegjort for påvirkningen af det vilde dyreliv. Vilde dyr vil oftest fortrække fra områder, der påvirker deres helbred. Der er ingen tilgængelige undersøgelser, som tyder på, at det er tilfældet, hvor der blandt andet opleves kronisk sygdom i nærheden af vindmøller og for eksempel på de militære øvelsesterræner. Der er ikke fastsat støjgrænser eller begrænsning af skyggegener for dyrehold. Der er ikke tilgængelige undersøgelser om, at dyr ændrer adfærd nær vindmøller. For produktionsdyr henvises til afsnittet ”Påvirkning af produktionsdyr”.

Byrådets vurdering

Byrådet anerkender at der er borgere der er naboer til vindmøller der oplever at være generet af støj fra vindmøller. Varde Byråd er endvidere bekendt med at der findes en lang række undersøgelser og analyser der beskæftiger sig med de helbredsmæssige virkninger af støj og skyggekast og at ikke alle analyser og rapporter når frem til de samme konklusioner. Ved Miljøministeriets fastsættelse af grænseværdier for såvel almindelig som lavfrekvent støj til vindmøller har man gjort brug af en række forskningsresultater og fastsat støjgrænserne efter denne viden.

Det er Varde Byråds opfattelse at de grænseværdier og vejledninger der er fastsat i dansk lovgivning er udarbejdet på et sagligt grundlag og udmønter en landspolitisk afvejning af hensynet til ønsket om at producere CO₂ neutral energi med hensynet til omfanget af de gener som den enkelte borger kan udsættes for. Sundhedsaspektet også skal dog også ses i forhold til de positive sundhedseffekter der er ved at mindre energi produceres ved brug af olie og kul samlet set er positivt for levevilkårene i Danmark. VVM-redegørelse/miljørapportens redegørelse for påvirkning af sundhed vurderes at opfylde lovens krav.

Afledte justeringer

Ingen

4. Støj

- Margin på 2 dB kan ikke overholdes ved ejendommen Vardevej 15 jf. VVM-redegørelse/miljørapport.
- Ønsket om en margin på 2 dB såfremt møllerne efter igangsætning støjer mere end beregnet kan ikke opfyldes ved følgende boliger: Møgelbjergvej 16 og 20, Skovvej 15, Vardevej 46 og Ulvemosevej 8.
- Der tages ikke hensyn til beregningsusikkerhed på 2 dB.
- Konsekvenser af at støjgrænser (+ 2 dB) ikke kan overholdes for boligen Møgelbjergvej 16.
- Den akkumulerede støj fra alle møllerne skal indgå i beregningerne.
- Store konsekvenser for omkringliggende naboer.
- Side 25 i VVM-redegørelse/miljørapport vurderer Varde Kommune, at den samlede støj fra Roust Motocross, Roust Skydebane og vindmøllerne ikke medfører uacceptable forhold – hvordan kan kommunen konkludere det på forhånd uden at have læst VVM-redegørelse/miljørapport og inden høringsfasens udløb?
- Kommunen vil tvangsflytte borgere fra eksisterende boliger.
- Byrådet bør lytte til eksperter angående støjpåvirkninger og bør afvente teknologi med mindre støjpåvirkning.
- Støjen påvirker naturoplevelser.
- VVM-redegørelse/miljørapport virker useriøs, når den for eksempel beskriver Roust Motocrossbane, som er nedlagt for mange år siden.
- Støjgenerne bagatelliseres i forhold til hvor store procentdele af befolkningen, der føler sig generet af støjen.
- Støjmåling Bilotftvej 24.
- Generet af eksisterende vindmøller – støjberegninger passer ikke sammenholdt med den gamle støjberegning for de eksisterende møller.
- Der mangler støjberegning for en institution i Årre med børnehavebørn.
- Eksisterende vindmølle ved Ulvemosevej er ikke medtaget i støjberegningerne.
- Den eksisterende vindmøllegruppe ved Gunderup støjer mere end opgivet i VVM'en. Hvordan vil kommunen sikre at støjgrænserne overholdes for hørbar og lavfrekvent støj?
- Møllerne overholder ikke støjkravet ved alle boliger.
- Næsbjerg, Årre og Rousthøje kirker vil blive berørt af støjen.
- Usikkerhed om lavfrekvent støj – bør stoppe planer indtil der er konkret viden.
- Frygt for at støjen bæres med vinden.
- Støj fra både nye og gamle vindmøller på én gang?
- I VVM-redegørelse/miljørapport side 135 står der at *beregninger for støj og skyggekast er alene udført for en Vestas Vindmølle på 3 MW*. I samme afsnit skrives at det endnu ikke er afgjort hvilken mølletype der bliver tale om i forbindelse med projektet og at bevis på at lovkravet er overholdt vil foreligge, når der er foretaget støjmålinger og beregninger efter at vindmøllerne er rejst. Denne beskrivelse dokumenterer, at man ikke er i besiddelse af data til vurdering af miljøet før efter projektets gennemførelse. Dermed kan projektet ikke godkendes.
- Det er kun ved vindhastigheder på hhv. 6 og 8 m/s, at møllerne skal overholde støjgrænser.
- Aalborg Universitet har påpeget støjproblemer som lovgivningen ikke tager højde for.
- Støjberegningerne opfylder ikke lovens krav. Støjpåvirkning bør måles fremfor at beregnes. Beregningerne er ikke valide da de er fortaget af vindmølleleverandøren.
- Der findes mere støjsvage møller (Siemens frem for Vestas).

- Beregnet støjniveau er baseret på estimerede tal, idet møllen ikke er typegodkendt og der foreligger ingen måling af kildetal.
- Garanti for at dæmpning af møller faktisk finder sted.
- Støjberegninger er revideret op til 7 gange.
- Generne af de eksisterende møller er meget begrænsede og acceptabel.

Støjberegninger eksisterende vindmøller

Støjberegning for nedenstående boliger i lokalplan nr. 64 gl. Helle Kommune stemmer ikke overens med de fremkomne resultater i VVM-redegørelse/rapport. Ved samtlige naboboliger er resultatet markant lavere, hvilket er en fysisk umulighed og et endegyldigt bevis for at VVM-redegørelse/miljørapportens støjberegninger er værdiløse.

Gunderupmøllerne

1998 støjberegninger

Vardevej 15	44,2 dB
Vardevej 17	42,7 dB
Vardevej 19	42,7 dB
Vardevej 20	42,9 dB
Vardevej 21	42,9 dB
Vardevej 22	43,4 dB
Engholmvej 14	43,5 dB
Engholmvej 16	41,3 dB
Trehøjevej 28	40,5 dB

vvm-redegørelse

Vardevej 15	42,5 dB
Vardevej 17	40,6 dB
Vardevej 19	40,4 dB
Vardevej 20	41,0 dB
Vardevej 21	40,5 dB
Vardevej 22	41,2 dB
Engholmvej 14	42,6 dB
Engholmvej 16	40,9 dB
Trehøjevej 28	40,7 dB

Det samme gør sig gældende for støjberegningerne for Møgelbjergmøllerne og Bilstoftmøllerne.

Heller ikke her stemmer støjberegningerne for 2002 overens med støjberegningerne for samme boliger i vvm-redegørelsen.

Møgelbjerg og Bilstoftmøllerne

2002 støjberegninger

Møgelbjergvej 9	44,4 dB
Bilstoftvej 20	42,2 dB
Tranbjergvej 33	44,4 dB

vvm-redegørelse

Møgelbjergvej 9	42,9 dB
Bilstoftvej 20	42,7 dB
Tranbjergvej 33	42,9 dB

Ovenstående sammenligning af støjberegninger for præcis de samme møller og præcis de samme naboboliger, dokumenterer igen, at VVM-redegørelse/miljørapporten er et ensidigt forsøg på at lovliggøre vindmølleprojektet. Samtlige støjberegninger på disse boliger er i VVM-redegørelse/miljørapporten markant lavere. Det er almindelig kendt at vindmøller larmer mere med alderen, derfor burde støjberegningerne i VVM-redegørelse/miljørapporten for eksisterende møller vise højere tal. Derfor anser indsiger det ikke for muligt at godkende vindmølleprojektet.

- Er der udført kontrolmålinger på støj fra eksisterende vindmøller.
- VVM-redegørelse/miljørapport side 140 står at *En beregning viser, at vindmøllerne kan dæmpes, så støjen fra de nye vindmøller ligger mindst 2 dB(A) under grænseværdierne.* Dette er ikke korrekt. Indsiger citerer følgende fra mailkorrespondance mellem vindmølleopstiller og PlanEnergi. *Hej Susan. Så har jeg fået beregningerne fra EMD. Jeg har kigget dem igennem og syntes sådan set at der er de beregninger som vi har brug for. Jeg kan oplyse at nå vi neddrøser møllerne maksimalt, så vil vi ikke kunne overholde støjgrænsen + 2 dB ved bolig A. Jeg ved dog ikke om man skal tilføje at vi er meget tæt på at indgå en frivillig aftale med bolig A om værditab og desuden giver vi ham en mulighed for at sælge sin bolig op til et år efter møllerne er opstillet til markedspris såfremt de følger sig generet af møllerne. Det er for at lukke munden på ham da han har været meget aktiv modstander.* Hermed finder indsiger at mølleansøger selv har oplyst at man ikke kan overholde støjgrænsen ved bolig A, Møgelbjergvej 16 og dermed er udsagnet i VVM-redegørelse/miljørapporten side 140 ikke korrekt og dette er man både hos projektmanager,

PlanEnergi og Varde Kommune vidende om. På baggrund af ovenstående kan VVM-redegørelse/miljørapport ikke godtages som beslutningsgrundlag, da der er sandsynlighed for, at det samme gør sig gældende for de øvrige beregninger. Minimumskravet til miljøvurderingen er at det er realistisk det vil sige baseret på valide data. For at beskrive den påvirkning opsætning af landvindmøller vil få på mennesket skal en miljørapport beskrive støjgener og visualisering. Støjgenerne angives i VVM-redegørelse/miljørapport ud fra beregninger på estimerede tal, udført af vindmølleindustrien selv. Troværdigheden til European Energy, PlanEnergi og Team Plan i forbindelse hermed er ikke eksisterende eftersom de tre parter er bekendte med ovennævnte citat samt VVM-redegørelse/miljørapportens konklusioner.

- Ved følgende boliger kan man ikke overholde den lovede/krævede margin på + 2dB som sikkerhed for borgerne, dermed er der for disse boliger ikke garanti for overholdelse af støjkravene i Bekendtgørelse om støj fra vindmøller, eftersom der i støjberegningerne er en usikkerhed på +/- 2 dB: Biltoftvej 20m Tranbjergvej 33, Møgelbjergvej 9, Vardevej 15/17/19/20/21 Engholmvej 14 og 16 samt Trehøjevej 28. I VVM-redegørelse/miljørapporten side 139 står at lavfrekvent støj for eksisterende forhold (møller) ikke er beregnet. Dette er en fejl, eftersom det er det samlede støjbillede der skal redegøres for, herunder også for lavfrekvent støj.

Redegørelse

Der findes vejledende eller bindende støjgrænser for de fleste typer af ekstern støj. Støjgrænserne er almindeligvis fastlagt ud fra undersøgelser af store befolkningsgruppers opfattelse af støjen. Det er eksempelvis for togstøj ca. 64 dB, for vejstøj ca. 58 dB og for vindmøllestøj ca. 44 dB. For de støjtyper, hvor der er gennemført befolkningsundersøgelser af støjens virkning, svarer grænseværdien til en støjbelastning, som opfattes stærkt generende af ca. 10 % af de, der udsættes for støjen. Graden af oplevet støjgene stiger med øgende støjniveau, og en støjpåvirkning på 44 dB, der svarer til den danske støjgrænse for enkeltliggende boliger i det åbne land, må forventes at opleves som stærkt generende af 11 % af dem, der udsættes for den.

Vindmøller må ikke støje mere end de grænser, der står i vindmøllebekendtgørelsen. Der er både grænser for den almindelige støj fra vindmøller og en grænse for lavfrekvent støj:

- For boligområder, sommerhusområder og lignende 39 dB ved 8 m/s og 37 dB ved 6 m/s.
- For nabobeboelse i det åbne land 44 dB ved 8 m/s og 42 dB ved 6 m/s.

For begge ovenstående kategorier er grænsen 20 dB for lavfrekvent støj både ved 6 og 8 m/s. Grænsen for lavfrekvent støj gælder for det beregnede indendørs støjniveau.

Bekymring for at margin på 2 dB(A) ikke kan overholdes

I VVM-redegørelse/miljørapporten er der i forbindelse med vurderingen af støjpåvirkning af naboboliger til de planlagte vindmøller og til de eksisterende vindmøller, redegjort for støjpåvirkningen, ved brug af støjberegninger udført i overensstemmelse med støjbekendtgørelsens anvisninger. Beregningerne for den samlede støjpåvirkning fremgår af VVM-redegørelse/miljørapportens referenceliste for kapitel 5, reference 1 og 2.

I forlængelse af dette er der desuden gennemført en beregning der viser, at de nye vindmøller vil kunne støjdampe så støjen fra de nye vindmøller alene, ligger mindst 2 dB(A) under grænseværdierne. Beregningen fremgår af VVM-redegørelse/miljørapportens referenceliste for kapitel 5, reference 18.

På baggrund af dette er Varde Kommunes krav om dokumentation for en sikkerhedsmargin på 2 dB(A) imødekommet.

Den opstillede sikkerhedsmargin har det formål at dokumentere at vindmøller der opstilles i Varde Kommune kan opretholde en høj produktion af strøm, selvom det viser sig nødvendigt at nedjustere møllerne for at overholde støjkravene. Det ikke er tilladt at lave kommunale særregler til regulering af støjbelastningen fra vindmøller. Varde Kommune kan derfor heller ikke stille krav om yderligere støjdampning, end den der er nødvendig for at overholde støjbekendtgørelsens støjkrav.

Bekymring for den samlede støjpåvirkning fra både eksisterende og nye vindmøller

Kort 5.2 i på side 140 i VVM-redegørelse/miljørapporten viser de punkter, hvor den samlede støj fra både nye og eksisterende vindmøller rammer grænseværdierne på henholdsvis 37 dB(A) ved støjfølsom

arealanvendelse og 42 dB(A) for boliger i det åbne land. Desuden viser kortet hvor den lavfrekvente støj fra vindmøllerne rammer ved 20 dB(A).

Kort 5.2 viser for normal støj kun støjkurver ved vindhastigheden 6 m/s, da støjbidraget fra vindmøllerne ved naboboligerne her ligger tættere på grænseværdierne end ved 8 m/s. For lavfrekvent støj vises støjkurven ved vindhastigheden 8 m/s da det lavfrekvente støjbidrag fra vindmøllerne ved naboboligerne her ligger tættere på grænseværdierne end ved 6 m/s.

På kortet vises kun de naboboliger til eksisterende vindmøller hvor støjpåvirkningen ligger mindre end 2 dB(A) fra grænseværdien 42 dB(A) ved 6 m/s. I tabel 5.6 på side 141 i VVM-redegørelse/miljørapporten kan værdierne for de viste naboboliger til eksisterende vindmøller aflæses. Heraf fremgår det at lovkraevne er overholdt ved alle naboboliger.

For øvrige naboboliger til eksisterende vindmøller, kan støjværdierne aflæses i de udførte støjberegninger. Reference 1 og 17, i VVM-redegørelse/miljørapportens referenceliste for kapitel 5.

I beregningerne fremgår det, at den samlede støjpåvirkning for naboboligen Bilstoftvej 24 vil være 39,4 dB(A) ved 6 m/s og 40,7 dB(A) ved 8 m/s – altså henholdsvis 2,6 dB(A) og 3,3 dB(A) lavere end grænseværdierne på 42,2 og 44,0 dB(A). Hvis disse værdier sammenholdes med beregningen af støjen fra de eksisterende vindmøller alene fremgår det, at etablering af de nye vindmøller vil øge støjpåvirkning ved naboboligen Bilstoftvej 24 med henholdsvis 0,8 dB(A) ved 6 m/s og 0,5 dB(A) ved 8 m/s.

I beregningerne for den generelle støj vises naboboligen Bilstoftvej 24 som nummer ”AG Nabo eks” ”AH Nabo eks” i tabellerne og på kortene. I beregningen for lavfrekvent støj vises naboboligen Bilstoftvej 24 som nummer ”AI Nabo eks” og ”AJ Nabo eks” i tabellerne og på kortene.

Bekymring for at der er uoverensstemmelse mellem gamle og nye støjberegninger

Beregningerne der foreligger som grundlag for VVM-redegørelse/miljørapport er udført med følgende beregningsforudsætninger:

- Eksisterende vindmøller er indlæst fra Energistyrelsens stamregister, hvilket sikre at det er den korrekte mølletype og placering der anvendes.
- Målepunkter ved eksisterende naboboliger er fastlagt med UTM koordinater på kortmateriale af landinspektør, hvilket sikre at målepunktet for opholdsarealet højst ligger 15 meter fra beboelse.
- Kildestøjtal for eksisterende vindmøller er baseret på *målte støjtal* for mølletypen, hvilket sikre at tallet for møllens støjudsendelse stemmer med faktisk målte tal.

Beregningerne for de eksisterende vindmøller, udført i 1997, for vindmølleområde Gunderup, vest for Årre, og i 2002, for vindmøllepark øst for Næsbjerg er udført med følgende beregningsforudsætning:

- Kildestøjtal for eksisterende vindmøller er baseret på *garanterede støjtal fra leverandøren*, hvilket sikre at møllens støjudsendelse stemmer med de garanterede værdier – og dermed garanterer at planlagte vindmøller, hvis de opføres, ikke støjer mere end de beregnede værdier.

Ifølge støjvejledningen, Støj fra vindmøller - Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 1, 2012, kan man ved støjberegning anvende målte støjtal for relevante mølletyper i stedet for at anvende Miljøstyrelsens generiske værdier, eller de garanterede støjtal fra leverandøren. Sidstnævnte tal tillægges ikke nær så stor vægt i vejledningen som faktisk målte tal.

I tilknytning til ovenstående skal det derfor understreges, at de støjberegninger der foreligger som grundlag for VVM-redegørelse/miljørapport er udført korrekt, ved brug af målte støjtal for eksisterende vindmøller, og viser at kravene i Bekendtgørelse om støj fra vindmøller er overholdt for alle naboboliger til det nye projekt, for alle naboboliger til eksisterende vindmøller og i arealer med støjfølsom arealanvendelse.

De eksisterende møller må udsende en støj op til den grænseværdi de er godkendt til. De eksisterende møller og de nye møller må samlet set ikke overskride de gældende grænseværdier. Viser det sig mod forventning at grænseværdierne ikke kan overholdes, er det de nye møller der skal nedreguleres også selvom de isoleret set overholder grænseværdierne.

Der mangler støjberegning for en institution i Årre med børnehavebørn

Årre Skole ligger udenfor et område, som kan få støjpåvirkning over 37 dB, som er grænsen for støjfølsom anvendelse som boligområder, institutioner og rekreative områder jf. VVM-redegørelse/miljørap- porten side 140.

Eksisterende vindmølle ved Ulvemosevej er ikke medtaget i støjberegningen

I VVM-redegørelse/miljørapporten er der redegjort for støjpåvirkningen fra nye og eksisterende vindmøller, herunder den enkeltstående eksisterende vindmølle der er opstillet ca. 300 meter nordøst for Vardevej 46.

I tabel 5.3 på side 137 samt på kort 5.2 på side 140, fremgår det at den pågældende vindmølle indgår i beregningsgrundlaget for den samlede støjpåvirkning af naboer til nye og eksisterende vindmøller – inklusiv nabobolig Vardevej 46.

Idet vindmøllen, der er opstillet på matr. 13^{ai}, Rousthøje By, Grimstrup, ejes af ejer af nabobolig Ulvemosevej 6, skal vindmøllens støjbidrag ifølge lovgivningen ikke indgå i støjberegning for denne bolig men det er her valgt at lade den indgå.

Bekymring for at beregningsgrundlaget ikke er korrekt

I VVM-redegørelse/miljørapporten er projektforslaget miljøkonsekvenser ved naboboliger vurderet, på baggrund af de beregninger der foreligger. Beregningerne er udført på garanterede støjtal fra leverandøren for en af de vindmøller der kan komme på tale. Beregningen viser at alle grænseværdier overholdes.

Formålet med VVM-redegørelse/miljørapportens vurdering af støjpåvirkning er, at sandsynliggøre at det kan lade sig gøre at realisere projektforslaget og overholde gældende lovgivning. Dokumentationen kommer når Varde Kommune kræver støjmåling når vindmøllerne er sat i drift.

I forbindelse med den efterfølgende støjmåling, er der i bekendtgørelse om støj fra vindmøller redegjort for hvilken metode der skal anvendes ved støjmåling af de idriftsatte vindmøller.

Loven fastsætter at man ved måling af vindmøllernes støj skal måle kildestøjen, støjudsendelsen, fra vindmøllerne. I loven er det fastlagt i hvilken højde og afstand fra vindmøllen, man skal opsætte mikrofoner, samt fastlagt hvor man skal stå i forhold til vindretning og hvilke vindhastigheder, der skal måles ved samt hvilket teknisk udstyr, der skal anvendes. Samtidig skal man måle baggrundsstøjen, så den kan udskilles i beregningerne.

Når man måler på en vindmøllepark, stopper man alle andre møller i parken, end den man måler på. Efter måling af kildestøjen fra alle vindmøllerne en efter en, beregner man støjen ved den enkelte nabo ud fra afstanden fra vindmøllen og terrænforhold.

Beregningen foretages altid som om vinden kommer direkte fra alle vindmøllerne og direkte fra alle vindmøller indenfor cirka 3 km. Det vil sige, at man forudsætter, at det blæser fra alle retninger på en gang.

I forbindelse med indregning af støj fra eksisterende vindmøller kan man ifølge vejledningen til Bekendtgørelse om støj fra vindmøller, fastsætte kildestøjstallet for eksisterende vindmøller anmeldt før den 1. januar 2012, på en af tre muligheder: A) *garanterede støjtal fra leverandøren*, B) kildestyrkedata fra Miljøstyrelsens liste med *generiske værdier*, eller C) målerapport med *målte støjtal* for mølletypen, hvor sidstnævnte tillægges størst vægt.

Hvis målingen af kildestøj på de idriftsatte vindmøller med efterfølgende beregning af den samlede

støjbelastning ved hver bolig viser, at støjpåvirkningen ikke holder sig under grænseværdierne ved hver nabobolig, skal de nye vindmøller støjdæmpes yderligere, eller driften skal indstilles.

Det er kun ved vindhastigheder på henholdsvis 6 og 8 m/s, at møllerne skal overholde støjgrænser
Støjbelastningen fra vindmøller er reguleret i *Bekendtgørelse om støj fra vindmøller, BEK nr. 1284 af 15. december 2011* og den kommunale planlægning for vindmøller opstillet på land er underlagt denne bekendtgørelse. Varde Kommune skal derfor ved støjmåling sikre, at støjkravene i Bekendtgørelse om støj fra vindmøller er overholdt.

Støjbekendtgørelsen er lavet for at beskytte naboerne mod støjbelastning fra vindmøllerne - og grænserne på 6 m/s og 8 m/s er valgt fordi det er ved disse niveauer støjen fra vindmøllerne er mest generende.

Det er ikke tilladt for en kommune at fastsætte bestemmelser om at der skal gælde en lavere grænseværdi for støj fra vindmøller end de grænseværdier, der er fastsat i lovgivningen - og der er derfor heller ikke juridisk grundlag for at forlange støjmålinger ved andre vindhastigheder end 6 m/s og 8 m/s.

Ålborg Universitet har påpeget støjproblemer som lovgivningen ikke tager højde for
Støjgrænser er fastlagt i folketinget. For vindmøller på land er der sket en afvejning af ønsket om at producere CO₂ neutral energi fra vindmøller opstillet på land og beskyttelse af borgerne mod støjgener. Ved fastsættelse af andre grænseværdier for eksempel vejstøj, jernbanestøj og støj fra erhvervsvirksomheder sker der tilsvarende afvejninger af samfundets samlede behov for infrastruktur anlæg og hensynet til den enkelte borger.

Ved støjgrænser på henholdsvis 42 dB(A) ved vindhastigheden 6 m/s, 44 dB(A) ved vindhastigheden 8 m/s og 20 dB(A) for lavfrekvent ved vindhastigheden 6 og 8 m/s ved beboelse i det åbne land er det således vurderet at antallet af borgere der vil føle sig generet kan accepteres sat i forhold til den samlede samfundsmæssige gevinst ved at opstille vindmøller.

Garanti for at dæmpning af møller faktisk finder sted

Varde Kommune vil kræve, at der udføres en støjmåling på de nye vindmøller, efter de er sat i drift, for at sikre, at grænseværdierne bliver overholdt. Hvis støjmålingen med efterfølgende beregning viser, at den samlede støjpåvirkningen fra de eksisterende og de nye møller ikke holder sig under 42,0 og 44,0 dB(A) støj og 20 dB(A) lavfrekvent støj ved henholdsvis vindhastighederne 6 og 8 m/s ved alle naboboliger, vil Varde Kommune stille krav om at de nye vindmøller støjdæmpes yderligere, eller driften skal indstilles.

Når en vindmølle opererer i støjreduceret driftstilstand "låses" vindmøllens drift tilstand for alle vindhastigheder. Det betyder at støjen også sænkes ved andre vindhastigheder end der hvor grænseværdien er overskredet. Selv om det teknisk ville være muligt at skrue og ned for støj dæmpningen ved forskellige vindhastigheder på den enkelte vindmølle, vil det i praksis ikke kunne lade sig gøre, da vinden skifter hastighed hurtigere end den tid det vil tage for vindmøllen at ændre drift tilstand.

Støj beregninger er revideret op til 7 gange

I forbindelse med udarbejdelse af et vindmølleprojekt er det nødvendigt at optimere vindmøllernes placering på baggrund af flere forhold. Herunder blandt andet kommunale og statslige placeringshensyn som er bestemmende for vindmøllernes mulige placeringer, lovkrav til mindste afstand mellem bolig og nærmeste vindmølle samt lovmæssige krav til støjpåvirkningen fra vindmøllerne.

Ofte vil det være nødvendigt at revidere opstillingen flere gange før man finder den optimale opstilling, og ved hver revision udføres der beregninger således, at man kan vurdere om det pågældende scenarie overholder lovkravene for afstand og støj. Ovennævnte optimeringsarbejde foregår hos bygherre og har ikke i dette tilfælde været en del af de kommunale processer.

I forbindelse med udarbejdelse af VVM-redegørelse/miljørapporten skal der foreligge beregninger for det projektforslag VVM-redegørelse/miljørapporten beskriver. Det afgørende her er at beregningerne er udført efter gældende forskrifter så de kan påvise om vindmøllerne overholder de gældende grænseværdier i den valgte opstilling, og det har således ingen betydning hvilket revisionsnummer beregningen har.

Beregningerne er ikke valide idet de er foretaget af vindmølleleverandøren

Der er i støjbekendtgørelsen ikke særlige krav til hvem der må foretage støjberegninger, der er i stedet beskrevet et krav til en støjberegningsmetode. De udførte støjberegninger er baseret på *Bekendtgørelse nr. 1284 af 15. december 2011 fra Miljøministeriet*. Beregningerne er udført af EMD International A/S, der i denne sammenhæng fungerer som konsulent for bygherre. Alle beregningspunkter er fastlagt af landinspektørfirmaet GeoPartner A/S.

Beregnet støjniveau er baseret på estimerede tal, idet møllen ikke er typegodkendt og der foreligger ingen måling af kildetal. (Estimerede tal er et statistisk begreb, hvor man ud fra kendte observationer kan bestemme ukendte talstørrelser i form af parametre i en statistisk model, Kilde: Gyldendal åbne encyklopædi)

Beregninger for støj, skyggekast og produktion til VVM-redegørelse/miljørapporten er udført for en Vestas vindmølle på 3,0 MW med en navhøjde på 94 meter og en rotordiameter på 112 meter og en totalhøjde på knap 150 meter. Vindmøllen har opnået A-Typegodkendelse i 2011. I støjberegningerne anvendes kildestøjtal baseret på garanterede støjtal fra leverandøren. Der er redegjort for vindmøllernes påvirkning med støj side 136-142 i VVM-redegørelse/miljørapport.

Næsbjerg, Årre og Roushøjde kirker vil blive berørt af støjen

Næsbjerg, Årre og Roushøj Kirker ligger alle udenfor et område, som kan få støjpåvirkning over 37 dB, som er grænsen for støjfølsom anvendelse som boligområder, institutioner og rekreative områder jf. VVM-redegørelse/miljørapporten side 43 og side 140.

Frygt for at støjen bæres med vinden

Støjs retning kan påvirkes af vinden og dette indgår som en del af beregningsforudsætningerne og støjgrænserne skal i alle tilfælde overholdes.

Støj fra både nye og gamle vindmøller på én gang?

Grænseværdierne for støjpåvirkning skal opfyldes for den samlede støjpåvirkning fra både nye og eksisterende møller.

Der findes mere støjsvage møller (Siemens frem for Vestas)

Det er med planlægningen ikke fastlagt, hvilken mølle som konkret skal opstilles, men møllerne skal uanset fabrikat opfylde de samme støjkrav. Ved anmeldelse af opstillingen skal det dokumenteres, at den mølle som opstilles kan overholde støjbekendtgørelsen for vindmøller. Vindmøller kan reguleres på forskellige måder og det vil derfor i alle tilfælde være fastsatte grænseværdier der vil ligge til grund for den kommunale sagsbehandling uanset vindmøllefabrikat.

Støjpåvirkning bør måles frem for beregnes

Før møllerne er opstillet, beregnes støjpåvirkningen ud fra kildestøjen fra typegodkendelsen af vindmøllen. Ved måling af støjen er det et særligt problem at isolere støj fra vindmøller fra andre støjkluder (trafik, landbrug, vinden i træer mv.) Der er i støjbekendtgørelsen konkret beskrevet, hvordan støj skal henholdsvis beregnes og måles. Hvis der efter opsætning er tvivl om overholdelse af støjgrænserne foretages en måling af kildestøjen ved vindmøllen. På den baggrund beregnes støjpåvirkningen ved boliger og/eller anden støjfølsom anvendelse.

Byrådets vurdering

Grænseværdierne for støj er fastlagt af staten på baggrund af en afvejning af den foreliggende viden om eventuelle helbredsmæssige konsekvenser ved påvirkning af støj fra vindmøller og hensynet til ønsket om CO₂ neutral produktion. Varde Byråd er opmærksom på, at når vindmøllerne er sat op kan der være

borgere der vil opleve gener som følge af støj fra møllerne, lige som der andre steder i både Varde Kommune og resten af landet vil være borgere der kan opleve gener som følge af for eksempel vejstøj eller andre støjkluder der ligesom energiproduktion er nødvendige i et moderne samfund.

Det er Byrådet vurdering, at VVM-redegørelse/miljørapport er udarbejdet i overensstemmelse med vindmøllelovgivningen, herunder at støjberegninger er udført i overensstemmelse med *Bekendtgørelse om støj fra vindmøller*.

Afledte justeringer

Ingen

5. Skyggekast og reflekser

- Bekymret for gener affødt af skyggekast og reflekser.
- Byrådet bør lytte til eksperter angående skyggekastpåvirkninger og Varde Kommune har ikke ansatte der kan kontrollere om det faktiske skyggetal overstiger det acceptable.
- Hvordan styres møllerne så en ejendom maksimalt påvirkes af skyggekast i 10 timer/år?
- Hvordan fungerer skyggestop i praksis og hvordan foretages kontrol af skyggestop?
- Skyggekast fra både nye og gamle vindmøller på én gang?

Redegørelse

Der er redegjort for vindmøllernes påvirkning med skyggekast og reflekser side 143-145 i VVM-redegørelse/miljørapport.

Skyggekast beregnes for et opholdsareal på 15 gange 15 meter med centrum 7,5 m fra boligen mod vindmølleparkens centrum på baggrund af gennemsnitlige vejrdato. Hvis beregningerne viser skyggepåvirkning i mere end højst 10 timer årligt, vil der med VVM-tilladelsen blive stillet krav om installering af skyggestop-program i møllens styringscomputer, som stopper møllen hvis påvirkningen er mere end tilladt. Programmet vurderer blandt andet, om det blæser, om møllen kører rundt, og om der er sol, som kan kaste skygge.

Hvis der er tvivl om beregningerne eller programmets funktion, kan kommunen kræve dokumentation fra vindmølleeejer om, at kravet overholdes.

Der er ikke fastsat danske grænseværdier for generne fra skyggekast. Det anbefales af Miljøministeriet jf. vejledning til vindmøllecirkulæret at der ved planlægningen for vindmøller sikres at nabobeboelser ikke påføres skyggekast i mere end 10 timer om året. Varde Kommune følger denne anbefaling i sin planlægning for vindmøller.

Der er i beregningen af skyggekast ved projektets naboboliger ikke taget hensyn til, om der ligger bygninger eller tæt, høj bevoksning mellem boligen og vindmøllerne, som reducerer skyggekastet. Skyggekastet kan derfor i nogle tilfælde være væsentligt lavere i virkeligheden end i beregningerne. Det vil eksempelvis være tilfældet ved Nabobolig 1, Møgelbjergvej 16, som vises på visualisering A, side 122 og beregning side 145 tabel 5.8.

Der kan opstå refleksionsglint fra møllens vinger ved solens refleksion i vingerne. Det fremgår af *Rapport om fremtidens planlægning for vindmøller på land 2012, Naturstyrelsen*, at problemet er sjældent idet praksis er, at overfladen bemales med et lavt glanstal som betyder at de fremstår med en mat overflade. Det fremgår således af VVM-redegørelse/miljørapporten, at farven på vindmøllere vil være lys grå og vingene bliver overfladebehandlet til et glanstal på maksimalt 30 så de fremstår med mat overflade. Retningslinjen er indføjet i lokalplanforslaget hvor det fremgår af § 7.03 *at vingerne maksimalt må have et glanstal på 30 for at undgå reflekser*.

Byrådets vurdering

Skyggeberegninger er udført i overensstemmelse med Miljøministeriets retningslinjer der fremgår af *Vejledning om planlægning for og zonetilladelse til opstilling af vindmøller*. Vejledningen anbefaler at nabobeboelse ikke påføres mere end 10 timers årlig reel skyggetid. Varde Kommune følger som nævnt Miljøministeriets anbefaling om ikke at påføre nabobeboelse skyggekast i mere end 10 timer om året og der vil blive stillet krav til miljøstop af vindmøllerne.

Afledte justeringer

Ingen

6. Naboforhold – miljøkonsekvenser

- Nogle beboere bor i en højere kote end terræn ved møllerne – hvordan påvirkes de?

Redegørelse

I beregningsgrundlaget for projektforslaget er beregningspunkterne ved naboboliger til både nye og eksisterende vindmøller angivet med højdekote. Ligeledes er både nye og eksisterende vindmøller indført med højdekote. Beregningsprogrammet korrigerer således for terrænforskelle ved beregning af støj og skyggekast.

I skyggekastberegningen er der dog ikke taget hensyn til, om der ligger bygninger eller tæt, høj bevoksning mellem boligen og vindmøllerne, som reducerer skyggekastet.

Byrådets vurdering

Byrådet vurderer, at der, i beregningerne, er taget hensyn til terrænet. I øvrigt vurderes det, at det er positivt, at beregningerne ikke tager hensyn til de elementer i landskabet, som kan mindske eventuelle skyggekastgener, men som ikke nødvendigvis er stationære, såsom træer og bygninger.

Afledte justeringer

Ingen

7. Visualiseringer i VVM-redegørelse/miljørapport

- Visualiseringerne er misvisende eller ikke dækkende. Tager ikke hensyn til, at bevoksningen ikke dækker i vinterhalvåret, når der ikke er blade.
- Visualiseringerne er fotomanipulerede.
- Mølle nr. 2 er ikke visualiseret.
- Visualisering er ikke foretaget fra, hvor vi bor (Møgelbjergvej 6).
- Der udtrykkes bekymring for valg af fotostandpunkt fra nabobolig 12.
- Der udtrykkes bekymring for at visualiseringen fra nabobolig 1 ikke er i overensstemmelse med skyggekastberegningen.
- Side 59 i VVM-redegørelse/miljørapporten konkluderes at vindmøllen på billedet vil være markant, men ikke vil påvirke oplevelsen af landsbyen. En fuldstændig selvmodsigelse – får indtryk af at konklusionen for en hver pris skal være positiv.
- Side 60/61 i VVM-redegørelse/miljørapporten hvor de eksisterende forhold beskrives, ses side 61 til højre eksisterende mølle ved Ulvemosevej, hvor den er tydelig og mørk på åben lys baggrund. På de næste sider 62/63 hvor de eventuelt nye møller er sat ind, er den eksisterende mølle ved Ulvemosevej nu pludselig lys på en lys baggrund. Der er her tale om billede manipulation for ikke at tydeliggøre det uheldige samspil mellem de to meget forskellige mølletyper og denne handle måde dokumenterer VVM-redegørelse/miljørapportens egentlige formål, nemlig at skjule eller fordreje de reelle påvirkninger af lokalmiljøet.
- Side 70 i VVM-redegørelse/miljørapport, hvor vindmøllerne tydeligt fuldstændig dominerer horisonten drejes konklusionen igen i positiv retning med en pudsigt bemærkning om, at *det dog samtidigt er vurderet, at vindmøllerne*

ikke påvirker plantagebevoksningen som rumskabende element. Billedet er et fast billede og det siger sig selv, at det eneste man vil bemærke fra dette punkt vil være de roterende vindmøller med et vingefang svarende til en fodboldbane. Fra Tranbjergvej kan man tydeligt se vindmøller ved Ovnbøl og det samme gør sig gældende fra Møgelbjergvej. Alligevel er disse vindmøller ikke medtaget i visualiseringerne. Dette er en fejl, da disse vindmøller fra ovennævnte placering er med til at gøre det samlede billede endnu mere rodet og derfor relevant i denne sammenhæng.

- Ved nabobolig 12, Vardevej 40, har man bevidst valgt ikke at visualisere udsynet herfra til den i møllerækken nærmeste mølle, eftersom man er klar over dette vil se meget voldsomt ud i VVM-redegørelse/miljørapport. Dette er en åbenlys fejl.
- Nabobolig 1, Møgelbjergvej 16 er den bolig der ifølge VVM-redegørelse/miljørapport udsættes for det største antal skyggekasttimer, alligevel er samtlige vindmøller ikke synlige fra havesiden og er derfor ”hjælpsomt” tegnet op med en rød farve, da disse 150 meter høje møller ifølge VVM-redegørelse/miljørapporten ikke synlige på grund af bevoksningen. Dette er i sagens natur uladsiggørligt, eftersom skyggekastet ikke ville kunne nå boligen på grund af bevoksningen, hvis visualiseringsbillederne skal tages seriøst. Igen er der her tale om en graverende fejl/manipulation.
- Nabobolig 11, Vardevej 36 er ifølge VVM-redegørelse/miljørapport med haven vendt mod vest, hvorfor det ikke vil være muligt at se møllerne, men fakta er, at haven vender mod øst, så man netop fra opholdsarealerne kan se møllerne, som vil være meget dominerende. Igen er der tale om en fejl.

Redegørelse

Bekymring for at visualiseringerne ikke er dækkende

Der er i VVM-redegørelsen fremstillet 20 visualiseringer til at belyse hvordan de planlagte vindmøller vil påvirke markante og væsentlige landskabslementer som eksempelvis kirker og særlige naturområder, samt vise det samlede udtryk fra eksisterende og planlagte vindmøller.

Derudover er der fremstillet visualiseringer af de fremtidige forhold set fra fem nabobeboelser inden for en kilometers afstand af vindmøllerne.

Fotografierne er optaget fra perioden august til oktober. Erfaringsmæssigt er der ikke en afgørende forskel på om der visualiseres på foto optaget før eller efter løvfald – en god sigtbarhed og stabile kontrastforhold med lys og skygge i fotomaterialet tillægges generelt en større betydning end årstiden.

I VVM-redegørelse/miljørapport, side 51, beskrives den anvendte metode for visualisering, herunder hvilken software og brændvidde der anvendes samt ideel betragtningsafstand.

Bekymring for valg af fotostandpunkt

Ved valg af fotostandpunkter fra nabobeboelser inden for en kilometers afstand af de nye vindmøller er der lagt vægt på, at visualiseringerne skal kunne vise anlæggets visuelle påvirkning af de udvalgte naboboligers udendørs opholdsareal i sammenhæng med boligen.

Det vil ikke fra alle naboers opholdsareal være muligt, at vise det samlede anlæg, eller vise den vindmølle der står med den korteste afstand til naboboligen. Fra nogle fotostandpunkter vil eksisterende bevoksning eller bebyggelse skærme for udsynet til en eller flere vindmøller. Fra andre vil placering af det udendørsopholdsareal i forhold til boligen betyde at fotoretningen begrænser udsyn til en eller flere vindmøller.

Visualiseringspunkterne er valgt ud fra den mest belastede situation. Ved vurdering af visualisering 2 side 58 og 59 i VVM-redegørelse/miljørapporten er det bedømt, at en af møllerne opleves markant set fra dette punkt på Byvejen i Rousthøje, men at det ikke vil påvirke den samlede oplevelse fra landsbyen væsentligt. Det kunne godt være formuleret tydeligere.

Vurderingen af påvirkningen af de nærmeste byer er nærmere uddybet side 108 i VVM-redegørelse/miljørapporten.

Nabobolig 1

I VVM-redegørelse/miljørapporten er der på side 143 -145, redegjort for skyggekast ved naboboliger til de nye vindmøller. Der af fremgår det, at der i beregningen ikke er taget hensyn til, om der ligger

bygninger eller tæt, høj bevoksning mellem boligen og vindmøllerne, som reducerer skyggekastet. Skyggekastet kan derfor i nogle tilfælde være væsentligt lavere i virkeligheden end i beregningerne. Det vil eksempelvis være tilfældet ved Nabobolig 1, Møgelbjergvej 16, som vises på visualisering A, side 122.

Præcisering af visualiseringer

Visualisering nr. 3 på side 62 i VVM-redegørelse/miljørapport, fra Knoldeflodvej ved Næsbjerg viser de planlagte vindmøller i et landskab af stor skala. Den enkeltstående eksisterende vindmølle ved Ulvemosevej 6 kan ses i yderste højre side af opslaget. Vindmøllen fremstår lysere end de planlagte møller. For korrekt forståelse af lysforhold i billedet, burde møllen have været optegnet med mørk farve, som det er gjort på det tilhørende foto af de eksisterende forhold, side 60-61.

Den manglende optegning af den eksisterende vindmølle tillægges ikke nogen væsentlig betydning for vurderingen af det visuelle samspil, da vindmøllen er tydeliggjort med optegning og tekst på fotoet af de eksisterende forhold.

Fra fotostandpunktet ved Møgelbjerg, visualisering nr. 9 vil udsynet til Ovnbøl-vindmøllerne i fjernzonen være delvist afskærmet af plantagerne ved Gellerup, Skonager og Bastrup. Afstanden til Ovnbøl-møllerne er fra dette fotostandpunkt ca. 16 kilometer. Placeringen af de fire Ovnbøl-møller kunne godt være vist med pindtekst på henholdsvis foto og visualisering.

Ovnbøl-vindmøllerne er ikke synlige fra fotostandpunktet på Tranbjergvej, visualisering nr. 8, side 77 i VVM-redegørelse/miljørapporten. Og der er ikke fundet andre fotostandpunkter hvorfra det har været relevant at vise Ovnbøl-møllerne i sammenhæng med de planlagte vindmøller ved Ulvemose og Bækhede Plantage.

Nabobolig 11

Beskrivelsen af havearealerne ved nabolig 11, side 117, kunne godt være formuleret tydeligere idet der er have i flere retninger. Fra havearealet mod nordøst, mod de nye vindmøller, står der dog bevoksning, som vil skærme udsynet mod møllerne.

Byrådets vurdering

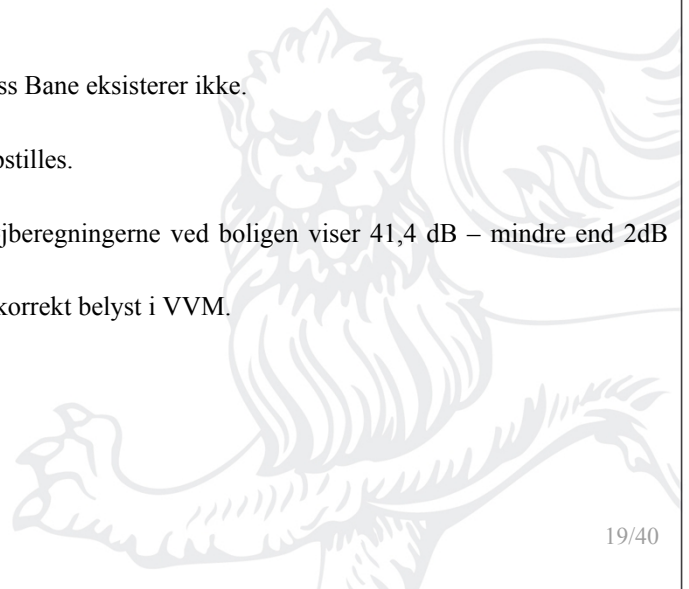
Byrådet vurderer samlet set, at de udarbejdede visualiseringer er dækkende og udført således, at de viser hvordan møllerne vil påvirke landskabet og ikke mindst udsigten fra de nærliggende beboelser. Enkelte visualiseringer kunne have været uddybet eller gjort mere informative, men det vurderes, at de ikke er misvisende eller manipulerende.

Afledte justeringer

Ingen

8. Fejl og mangler i VVM-redegørelse/miljørapport

- Belysning af konsekvenserne er ikke dækkende.
- Støj- og skyggeberegninger er manipulerede.
- Forældede oplysninger for eksempel: Roust Motor Cross Bane eksisterer ikke.
- Teksten er svært tilgængelig, arrogant og spydig.
- Der mangler information om hvilke mølletyper, som opstilles.
- VVM-redegørelse/Miljørapport er ikke uvildig.
- Vardevej 46 er ikke indgået i støjberegningerne – støjberegningerne ved boligen viser 41,4 dB – mindre end 2dB under grænseværdien (?)
- Der er et særligt støjproblem ved bolig A, som ikke er korrekt belyst i VVM.

- En eksisterende mølle ved Vardevej 46 vises ikke i samspil med de nye møller. Den er udeladt på foto 4.10 A og B samt på side 92 og 93 i VVM-redegørelse/miljørapport. Den indgår endvidere fejlagtigt ikke i beregning af den samlede påvirkning med støj og skyggekast for ejendommen.
- Kildestøjen for visse eksisterende møller er forkert. Dermed er støjberegningerne i VVM'en også forkerte.
- De nye møller vil påvirke de eksisterendes produktionsforhold. Produktionstabet er ikke beregnet i VVM.
- Redegørelse for hvordan projektet påvirker væksten i området.
- Der mangler belysning af alternativer til planen – eksempelvis placeringer på land hvor det blæser mere og er mindre befolket.
- Fejl i Figur 1.1 side 7, som viser et forvrænget billede af størrelsesforholdet mellem en eksisterende vindmølle og projektvindmøllen
- Flora og fauna
- Der er ikke lavet optælling af fugle og andre dyr, og redegørelsens påvirkning af dyreliv hvorfor VVM'ens informationer ikke er rigtige.
- Information om dyreliv i Bækhede Plantage er forkert.
- Forholdet til planteliv i Bækhede Plantage nævnes ikke i rapporten.

Redegørelse

VVM-reglerne omfatter mange og meget forskellige emner, procedurekrav for både myndigheder og bygherre når der skal gennemføres et projekt/anlægsarbejde som er omfattet af VVM-reglerne. En række af de emner der skal belyses VVM-redegørelse/miljørapport for vindmøller har i sagens natur en teknisk karakter der kan være svært tilgængelig. VVM-redegørelse/miljørapport indeholder derfor et ikke teknisk resumé der på en let forståelig måde forklarer indholdet i VVM-redegørelse/miljørapporten.

VVM-redegørelse/miljørapport er udarbejdet i henhold til VVM-bekendtgørelsen og miljøvurderingsloven. Før der udarbejdes VVM-redegørelse/miljørapport udføres der en såkaldt ”scoping” over de miljøpåvirkninger, som vurderes at være relevant i dette projekt. Denne scoping sendes i høring hos de berørte myndigheder, som kan ønske yderligere forhold undersøgt. På denne baggrund udarbejdes materialet.

Der er mange interesser, som berøres af denne planlægning, og der vil altid være nogen, som fra deres udgangspunkt finder, at yderligere forhold skulle belyses nærmere, eller man kan være uenig i VVM-redegørelse/miljørapportens konklusioner. Hvis man synes, at et forhold ikke er tilstrækkeligt undersøgt i henhold til loven, har man mulighed for at klage over VVM-redegørelse/miljørapporten til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er vurderingen, at VVM-redegørelse/miljørapporten giver et dækkende billede af projektets og planlægningens miljøkonsekvenser og at den opfylder lovens krav.

VVM-redegørelse/miljørapporten redegør i henhold til lovgivningen for *miljøpåvirkningernes betydning* for værdier og erhvervsudøvelse i området på side 165 i VVM-redegørelse/miljørapporten.

Projektets betydning for den lokale vækst og økonomi er ikke en del af miljøpåvirkningerne og dermed heller ikke af VVM-redegørelse/miljørapportens indhold, selvom det kan være en væsentlig del af beslutningsgrundlaget for Byrådet.

Projektet omhandler udnyttelse af et konkret område, som er udlagt i kommunens vindmølleplan. Derfor vil en anden placering være et helt andet projekt og derfor ikke være relevant i denne forbindelse.

VVM-redegørelse/miljørapporten redegør for et såkaldt ”0-alternativ”, som belyser konsekvenserne for miljøet, hvis projektet ikke realiseres.

Byrådets vurdering

Byrådet finder ikke grundlag for at antage at VVM-redegørelsen/miljørapport ikke er i overensstemmelse med vindmøllelovgivningen ej heller at VVM-redegørelsen/miljørapport ikke er retvisende.

Afledte justeringer

Ingen

9. Rystelser/vibrationer

- Er der foretaget undersøgelser af jordbunden, så der sikres, at der ikke opstår rystelser?
- Hvordan påvirker rystelser mennesker og dyreliv?

Redegørelse

Der er redegjort for projektets påvirkning med vibrationer og rystelser side 163 i VVM-redegørelse/miljørapport.

Møllerne vil sandsynligvis opstilles på pladefundament. Hvis det imidlertid skulle blive nødvendigt at fundere vindmøllerne, vil der forbigående opleves vibrationer ved nedramning af pæle eller spuns. Der vurderes ikke at være bygninger i nærheden, som kan tage skade og eventuelle rystelser, og afstanden til beboelse betyder, at de ikke påvirkes.

Vibrationer i vindmøller ved drift er uønskede, da de vil skade møllen. I vindmøller er der placeret sensorer, som enten er designet til at registrere vibrationer i vindmøllens strukturer, eller kan registrere vibrationer i det roterende maskineri. Det skal registrere eventuelle fejl i møllen, som medfører vibrationer og sikre en hurtig indgriben.

Der er ikke grænseværdier for vibration fra vindmøller. I Miljøstyrelsens ”Vejledning nr. 1, for støj og vibrationer fra jernbaner” er der fastsat en grænseværdi på for vibrationer på 75 dB (KB-vægtet accelerationsniveau) og en mindste afstand fra boliger til jernbaner for de mest belastende tog på 50 meter med mindre det ved måling og beregning kan påvises at grænseværdien kan overholdes nærmere jernbanen. Udbredelsen af vibrationer er afhængig af jordbundens beskaffenhed. I dette projekt er de nærmeste vindmøller mindst 600 m fra vindmøllen. GEUS vandboringer i området viser at jordbunden overvejende udgøres af ler og sand.

Byrådets vurdering

Det vurderes på ovenævnte baggrund, at vibrationer fra vindmøllerne ikke vil påvirke nærliggende beboelse.

Afledte justeringer

Ingen

10. Sikkerhedsforhold – is nedfald og færdsel på nærliggende veje

- Fare for faldende isstykker og havari.
- Isnedfald udgør en risiko – blandt andet på Møgelbjergvej og Vestervangvej.
- VVM-redegørelse/miljørapportens formulering giver ikke svar på, om møllerne stopper ved overisning.

Redegørelse

I VVM-redegørelse/miljørapporten vurderes sikkerhedsforhold, herunder isnedfald og havari på side 34-35. Beskrivelsen af fare og sikkerhedsforanstaltninger kunne dog godt være formuleret tydeligere.

Det fremgår af VVM-redegørelse/miljørapport, at i frostvejr kan isslag under særlige forhold sætte sig på vingerne. I sådanne situationer vil der også sætte sig is på vindmøllens meteorologiske instrumenter, vindmåler og vindretningsviser. Vindmøllen har sikkerhedsfunktioner, som overvåger, at de meteorologiske instrumenter fungerer korrekt eller for eksempel er overisede. Fungerer instrumenterne ikke, slår vindmøllens sikkerhedsfunktion til og stopper vindmøllen. Mens møllen er stoppet for

overisning, og når den genstarter, kan der i teorien være en risiko for at blive ramt af nedfaldende is, hvis man bevæger sig ind under mølletoppen eller vingerne. Denne risiko for is nedfald er ikke anderledes end for andre høje strukturer som master og skorstene. Der er ikke i den nyere vindkraftshistorie i Danmark registreret personskade som følge af nedfaldende is fra vindmøller. Risiko for havari med vindmøller er minimale for afprøvede og godkendte vindmølletyper, som vil blive anvendt i projektet.

I Danmark er det et krav, at vindmøllerne typegodkendes i henhold til Energistyrelsens certificerings- og godkendelsesordning, inden de opstilles. Typegodkendelsen skal blandt andet sikre overensstemmelse med gældende krav til sikkerhedssystemer, mekanisk og strukturel sikkerhed, personsikkerhed og elektrisk sikkerhed.

Endvidere har alle nye vindmøller også en væsentlig bedre elektronisk overvågning, som gør det muligt at opdage uregelmæssigheder i driften i tide, og efterfølgende foretage automatisk sikkerhedsstop. Endelig udfører producenten serviceeftersyn på vindmøllerne minimum to gange årligt, som inkluderer tjek af sikkerhedssystemer.

Vindmøllerne er placeret mindst 604 meter fra nærmeste nabobolig. Desuden godt 230 meter fra Vestervangvej og cirka 140 meter fra Møgelbjergvej. Vindmøllerne står på markarealer, hvor der kun færdes få mennesker.

Byrådets vurdering

Byrådet vurderer samlet set, at overvågningen af møllerne er tilfredsstillende og at sikkerhedsrisikoen vil være minimal.

Afledte justeringer

Ingen

11. Øvrige miljøkonsekvenser – kemikaliespil, geologi og grundvand

- Hvordan kan vindmøller placeres tæt på vandindvindingsområde?
- Opstilling af vindmøller indebærer fra anlægsfasen til retablering af arealerne stor risiko for forurening af område med særlige drikkevandsinteresser (OSD).
- Vindmøllen placeret længst mod øst ligger tæt på område der er udvalgt som OSD-zone - afstandskrav på 300 meter er ikke overholdt.
- Risiko for drikkevandet på trods af beredskabsplan.
- Der udtrykkes bekymring for opstilling af vindmøller i nær OSD-zone, herunder risiko for forurening af drikkevand ved havari og udløb af hydraulikolie.

Redegørelse

Der er redegjort for projektets forhold til geologi og grundvand side 150 i VVM-redegørelse/miljørapporten.

Der er i vindmøllernes smøre- og hydrauliksystemer olier, som kan forurene grundvandet, hvis det ved uheld lækkes i jorden. Ligeledes indeholder køretøjer og maskiner, der bruges ved opsætning og nedtagning af møllerne, olie og brændstof. Risikoen for lækage er meget lille. Møllerne er udstyret med opsamlingskar, der sikrer, at olien opsamles, hvis uheldet er ude. Endvidere er møllen forsynet med elektronisk overvågning, der alarmerer, hvis der er uregelmæssigheder i møllen. Vindmøllejeren skal udarbejde en beredskabsplan, som skal godkendes af kommunen.

Det vurderes på den baggrund, at risikoen for drikkevand som følge af projektet er uvæsentlig og opstilling i et område med drikkevandsinteresser (OSD) kan tillades.

Ifølge Varde Kommunes miljøafdeling findes der ikke et fastlagt afstandskrav på 300 meter omkring OSD (Områder med Særlige Drikkevandsinteresser). Det vurderes i øvrigt, at beskrivelsen af grundvandsdelen i VVM-redegørelse/miljørapport er tilstrækkelig.

Byrådets vurdering

Det er Byrådets vurdering, at møllernes overvågningssystemer vil kunne opfange eventuelle problemer, således at der ikke er risiko for forurening af grundvand mv.

Afledte justeringer

Ingen

12. Naturbeskyttelse – flora og fauna

- § 3-beskyttet natur, flora, fauna, fugle, frøer og flagermus.
- Negativ påvirkning af Bækhede Plantage herunder fugle/dyrelivet og de mennesker der bor i området. VVM-redegørelse/miljørapporten mangler en dybtgående vurdering af en negativ effekt på fugle, vildtbestanden især på grund af støj og skyggeeffekten.
- Side 27 VVM-redegørelse/miljørapport konkluderes, at vindmølleprojektet ikke vil få væsentlige negative konsekvenser for EU's habitatsdirektivets Bilag IV-arter og i forlængelse heraf at der ikke er kendskab til forekomst af eller fund af fredede eller truede arter i området – man ved det altså ikke og alligevel konkluderes at der ikke er væsentlige negative konsekvenser.
- Ulvemosen er et sjældent højmoserområde og det sjældne og varierede dyreliv der vil blive ødelagt.
- Varde Kommune ønsker ifølge hjemmesiden at passe på den storslåede natur – hvordan passer vindmøller med det?
- Ved Bækhede/Helle Plantage er der ofte observeret et stort antal flagermus langs skovgrænserne. På trods af at 6 af projektets vindmøller er placeret i områder med forekomster af flagermus konkluderes i VVM-redegørelse/miljørapporten, at kun området omkring Skonager Lilleå er interessant, hvilket er en fejl.
- Alle danske flagermus er fredede og er beskyttet på individniveau – altså må det enkelte individ ikke slås ihjel. I VVM-redegørelse/miljørapport skrives at flagermusene har en *gunstig bevaringsstatus og anses ikke for truede i Danmark*. Finder at denne formulering bevidst manipulerer læseren.
- Konsekvenserne for flagermus vil være dårligere end beskrevet i VVM.
- Vil Varde Kommune forlange afværgeforanstaltninger for beskyttelse af flagermus ved mølle nr. 10?
- Side 26 VVM-redegørelse/miljørapport står: *Omkringliggende skove og plantager berøres ikke direkte af projektet, men et nyt kabeltracé for 150 kV kabel til Horns Rev 3 og eventuelt 4 skærer Bækhede Plantage i et område med fredskov*. Dette er ikke korrekt idet kabeltracéet skal flyttes på grund af vindmølle 8 og dermed fældes fredsskov.
- Eventuel kabeltracé gennem plantagen vil øge risikoen for stormfældning.
- I VVM-redegørelse/miljørapport side 154 skrives at *områderne tilsyneladende ikke ret ofte besøges af ornitologer, hvilket tyder på, lokaliteterne fortrinsvis rummer almindelige arter*. Nederst i teksten side 155 skriver man at der ikke er foretaget systematiske optællinger af yngle- eller trækfugle på lokaliteten. Tydeligvis aner man intet herom og dermed er der ikke redegjort for fugle i området.
- Tabel 6.4 og 6.5 viser ingenting eller giver et forkert billede af diversiteten idet observationerne er foretaget over få dage.
- Der udtrykkes bekymring for vindmøllernes påvirkning af fouragerende sangsvaner og gæs – hvordan de vil blive påvirket?

Rekreative interesser

- På VVM-redegørelse/miljørapport side 46 kan man læse, at de rekreative interesser primært knytter sig til Varde Ådal mellem Varde og Nørholm Hede hvorfra man ikke vil kunne se projektets vindmøller og det konkluderes at de rekreative interesser ikke vil blive påvirket negativt af de planlagte vindmøller. Det groteske er, at man udelukkende har undersøgt landskabet i og ved projektområdet ud fra kortanalyser og Varde Kommunes hjemmeside, Visit Varde og Naturstyrelsen.dk og tillader sig side 110 at kalde dette nærmest pinlige arbejde for en ”landskabsanalyse”. Man har end ikke ulejliget sig til, at se på de rekreative interesser i feltet, på trods af områdets fredskov, kronstyr, svaner, oddere (Skonager Lilleå) m.m.

Redegørelse

Flora og fauna

Konsekvenserne for flora og fauna er beskrevet udførligt i afsnit 6.4, side 153-161. I betragtning af de meget beskedne påvirkninger skønnes niveauet at være passende for en rimelig vurdering.

Fugle og dyr er registreret ved besigtigelse jf. Tabel 6.5 på side 153.

Ingen undersøgelser tyder på, at der er fredede dyr eller planter på lokaliteten. Hvilke bilag IV-arter, der eventuelt vil kunne findes fremgår af tabel 6.6 i VVM-redegørelse/miljørapport på projektet, hvor eventuelle negative effekter af vindmøller er vurderet på baggrund af dyrenes levesteder og levevis.

I forhold til fugle viser Tabel 6.4 data fra DOFBasen og dækker alle hidtil indrapporterede observationer fra de nævnte lokaliteter. De beskedne tal viser, at den ornitologiske aktivitet på lokaliteterne er beskednen, hvilket kan tolkes derhen, at lokaliteterne ikke er vigtige. Vigtige lokaliteter optræder med 100-vis af registrerede arter og 1000-vis af registreringer.

Påvirkningen af fouragerende sangsvaner og gæs er beskrevet forholdsvis udførligt side 160 i VVM-redegørelse/miljørapport. Det vurderes, at nogle fuglearter vil være nødt til at finde andre fourageringsområder, men da disse områder i forvejen varierer fra år til år vurderes dette ikke som et væsentligt problem.

Samlet set vurderes det, at projektet kan gennemføres:

- uden berøring af § 3-områder;
- uden væsentlig påvirkning af flora, fuglefauna samt padde og insekter.

Geologi

Ingen vindmøller opstilles i højmoser. Alle møller opstilles på landbrugsjord. Hvorvidt denne tidligere har været højmoser er ikke vurderet idet den forudsættes fortsat anvendt på denne måde i fremtiden. Møllerne ødelægger således ikke højmoser.

Møllernes placering i forhold til beskyttede naturområder er vist på kort 6.2, side 155 i VVM-redegørelse/miljørapporten.

Flagermus

Der er gennemført en flagermusundersøgelse i nærværende projekt, og den viser, at området omkring Skonåen givetvis er det vigtigste flagermusområde i nærområdet. Flagermus har en ofte meget stor aktionsradius (måske mere end 10 km) og kan derfor, afhængig af omstændighederne stort set træffes hvor som helst, ofte helt afhængigt af føderigeligheden. Flagermusundersøgelsen er nærmere uddybet side 155 i VVM-redegørelse/miljørapporten.

Flagermus er ikke beskyttet på individniveau, men på artsniveau. I givet fald måtte også transport og andre samfundsmæssige gøremål indstilles, da sådanne også er mortalitetsfaktorer (dødsårsager) for flagermus. Det er vigtigt at skelne, og med den meget lave mortalitetsrate, som vindmøller påfører de forskellige arter, må det være biologisk korrekt at konkludere, at vindmøllerne ikke har nogen væsentlig negativ effekt på populationsniveau.

Ifølge Danmarks Miljøundersøgelser har flagermus *gunstig bevaringsstatus og anses ikke for truede i Danmark*.

Det fremgår af VVM-redegørelse/miljørapport, at det i forbindelse med den foretagne flagermusundersøgelse er konstateret, at mølle 10 står tæt på en vigtig ledelinje for flagermus, og at det for denne mølle eventuelt kunne være hensigtsmæssigt med etablering af en afværgeforanstaltning. Foranstaltningen kunne være at standse møllen ved vindhastigheder under 6 m/s i perioden ultimo juli til ultimo september fra solnedgang til solopgang.

VVM-redegørelsens afsnit om forhold vedrørende flagermus virker gennemarbejdede og fagligt velfunderede, og hvorfor det vurderes ikke at foreligge grundlag for at anfægte redegørelsen. Det bemærkes, at den beskrevne afværgeforanstaltning svarer nøje til den afværgeforanstaltning, der er beskrevet som den mest effektive i flagermusrige områder i en netop offentliggjort statslig forvaltningsplan for flagermus. *Beskyttelse og forvaltning af de 17 danske flagermus-arter og deres levesteder. Naturstyrelsen, Miljøministeriet 2013*). Dog angives i forvaltningsplanen perioden medio juli til medio oktober.

Bækhede Plantage

Bækhede Plantage berøres ikke fysisk af vindmølleopstillingen, men det lokale miljø vil påvirkes af især støj fra vindmøllerne, hvilket kan påvirke oplevelsen af naturen i plantagen. Skyggekast er formodentligt ikke så belastende inde i plantagen.

Energinet.dk har accepteret, at det planlægningsbælte, som er udlagt i kommuneplanen til Horns Rev 2-forbindelsen, eventuelt kan flyttes, hvis man i fremtiden vil bruge planlægningsbæltet til at fremføre endnu et kabel for eksempel i forbindelse med betjening af en Horns Rev 3 havmøllepark. I givet fald kan det medføre kabelfremføring i Bækhede Plantage, som er fredskov. Inden for et deklarationsareal på 7 m omkring hvert nyt kabel kan der ikke plantes større træer med dybtgående rødder, hvilket kan medføre et skår i skoven, som ofte kan anvendes til for eksempel skovvej, sti eller brandbælte. Ved fældning af et bælte i skoven kan det øge risikoen for stormfældning, da det vil blotte nogle træer, som har stået i læ af andre og dermed ikke har udviklet samme robusthed mod kraftig blæst, som skovens yderste træer har.

I visse tilfælde vælger Energinet.dk at underføre kablet ved boring under værdifuld natur. Det kan også være, at et fremtidigt kabel føres i et nyt, kortere tracé. Dette forhold afgøres først senere.

I tilfælde af at fredskov skal berøres, vil Naturstyrelsen oftest stille krav om etablering af erstatningsskov.

Rekreative interesser

Der er redegjort for projektets forhold til rekreative interesser side 46 og 163 i VVM-redegørelse/miljørapporten.

Næsten alle områder i landskabet kan bruges rekreativt til blandt andet vandring, motion, naturoplevelser og jagt. Med ”rekreative interesser” vurderes her områder, som i særlig grad er rettet mod ferie- og fritidsformål som for eksempel særlige udflugtsmål, campingpladser, oplevelsescentre, større rekreative stier, støttepunkter for friluftsliv og lignende.

Jagtinteresserne i området vurderes ikke at påvirkes væsentligt, da dyrevildt erfaringsmæssigt hurtigt vender tilbage til området efter forstyrrelsen af anlægsarbejdet.

Landskabsanalyse

Som beskrevet på side 34 i VVM-redegørelse/miljørapporten er landskabsanalysen udført på baggrund af kortmateriale, litteraturstudier og flere besigtigelser af landskabet. Besigtigelsen er foretaget for at registrere forhold, som ikke fremgår af kortmaterialet, herunder højder på bebyggelser og bevoksning samt en grundig afsøgning af mulige udsigtspunkter i landskabet. Besigtigelserne af landskabet ved Ulvemose og Bækhede Plantage er udført ultimo august 2012.

Byrådets vurdering

Der er i VVM-redegørelse/miljørapporten redegjort for og analyseret de mulige problemstillinger i forhold til flora og fauna på en sådan måde, at Byrådet vurderer, at påvirkningen ikke vil være væsentlig.

Varde Kommune ønsker at passe på den storslåede natur i kommunen og det er Byrådets vurdering, at opstilling af vindmøller ved Ulvemose/Bækhede Plantage ikke vil være i strid med dette ønske, da det i

VVM-redegørelse/miljørapport er vurderet, at påvirkningen af naturinteresserne i området ikke er væsentlig.

Idet der ikke opstilles vindmøller i højmosen vurderer Byrådet, at vindmøllerne ikke vil påvirke højmose eller beskyttede naturområder væsentligt.

Byrådet er enig i redegørelsens vurdering af, at op til 5 flagermus-dødsfald om året næppe vil være af nogen væsentlig betydning for, hvorvidt bestandene af de forekommende flagermus-arter kan opretholde deres økologiske funktionalitet i området langs Skonager Lilleå. Det findes derfor ikke nødvendigt at gennemføre den beskrevne afværgeforanstaltning.

Det er Byrådets vurdering, at Bækhede Plantage ikke vil blive påvirket væsentligt af møllerne, men der vil forekomme støj og eventuelt skyggekast, som kan virke forstyrrende.

Byrådet vurderer, at etablering af kabeltraceet til Horns Rev 3 gennem Bækhede Plantage vil øge risikoen for stormfældning, men det vurderes ikke, at vindmøllerne vil kunne medvirke til dette. Byrådet kan kun opfordre Energinet.dk til at undersøge plantagen grundigt og efterfølgende vurdere om kablet skal underføres ved boring.

Byrådet vurderer, at der ikke er rekreative interesser, som berøres væsentligt af projektet.

Byrådet vurderer, at landskabsanalysen er udført på grundig basis af både feltbesigtigelser og kortmateriale mm., hvilket vurderes at være normal procedure til udarbejdelse af landskabsanalyser.

Afledte justeringer:

Ingen

13. Skovbyggelinje

- Der bør ikke gives dispensation for skovbyggelinje.
- Møllerne er planlagt opsat både indenfor flere skovbyggelinjer, i umiddelbar nærhed af rekreative områder og i nærheden af talrige fortidsminder.

Redegørelse

De tre østligste beliggende møller etableres inden for skovbyggelinje, der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 17 afkastes af den nordlige del af Bækhede Plantage. Ifølge denne bestemmelse må der ikke placeres bebyggelse med videre indenfor 300 m fra skove. Bestemmelsens formål er at sikre skovens værdi som landskabselementer samt at opretholde skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyreliv. Kommunen kan dispensere fra bestemmelsen.

Møllerne placeres på dyrket mark og medfører ingen direkte indgreb eller andre ændringer af skovbrynet. Rent landskabeligt vil opstilling af de tre møller give et ændret indtryk af skoven set fra nord og nordvest og denne påvirkning kunne have været visualiseret bedre i VVM-redegørelse/miljørapporten. Forholdet til rekreative områder er beskrevet under afsnittet 'Naturbeskyttelse – flora og fauna'.

Jævnfør den overordnede vindmølleplan for Varde Kommune må fredede fortidsminder ikke beskadiges, hverken ved opstilling eller drift af vindmøller. Museet for Varde By og Omegn har udført arkivalisk kontrol af projektområdet og udtaler, at de mange fredede gravhøje i området gør det sandsynligt, at der ligger skjulte fortidsminder på de berørte arealer. Museet anbefaler derfor, at der bliver foretaget en arkæologisk forundersøgelse i projektområdet.

Byrådets vurdering

De tre østligste vindmøller i projektforslaget står inden for skovbyggelinjen på 300 meter hvorfor der forudsættes dispensation fra skovbyggelinjen før opstilling af vindmøllerne. Byrådet finder dog, at der ikke er tale om en så væsentlig påvirkning, at der ikke kan dispenseres til mølleopstillingen. Kommunens

behandling af ansøgning om dispensation fra skovbyggelinje, vil i sagens natur ske i overensstemmelse med gældende love og retningslinjer.

Afledte justeringer

Ingen

14. Overvågning

- Når der klages til kommunen over defekte vindmøller kommer kommunalt ansatte og lytter kortvarigt.
- Hvorfor vil Varde Kommune ikke overholde forpligtelsen om at stille krav til støjmålinger efter opstilling?

Redegørelse

Generelt håndterer Varde Kommune henvendelser fra borgere vedrørende oplevede støjgener fra vindmøller på følgende vis.

Ved klage over støj fra vindmølle(r) foretager kommunen tilsyn på klagers ejendom med henblik på at vurdere støjen fra møllen/møllerne og udfærdiger notat efter tilsynet. Herefter orienteres vindmøllejerer skriftligt om, at kommunen har modtaget klage over støj fra vindmølle(r) og kommunen anmoder mølleejeren om, såfremt tilsynet vurderes at give anledning hertil, at der skal udføres eftersyn af møllen med henblik på at klarlægge, hvorvidt der er særlige forhold der medfører øget støjemission. Mølleejeren skal efterfølgende fremsende redegørelse til kommunen om hvorvidt der i forbindelse med eftersynet er konstateret forhold der medfører, at vindmøllen/vindmøllerne giver anledning til øget støjemission. Når kommunen har modtaget redegørelse fra eftersynet tages der stilling til om redegørelsen afføder, at der skal gennemføres støjreducerende foranstaltninger. Klager bliver herefter orienteret om redegørelsen udarbejdet på baggrund af tilsynet og om redegørelsen giver anledning til at kommunen vil foretage sig yderligere i sagen. Kommunens afgørelse vedlægges klagevejledning.

Varde Kommune orienterer i forbindelse med klagesager vindmøllejer om, at kommunen har hjemmel i *Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. december 2006 om støj fra vindmøller* til at kræve støjmålinger til dokumentation af vindmøllen/vindmøllernes støjbidrag til omgivelserne. Såfremt kommunen vurderer, at der foreligger grundlag for at stille krav om støjmåling vil et sådant krav i sagens natur blive stillet.

I forbindelse med VVM-tilladelse til opstilling af vindmøller stiller kommunen en række vilkår. Herunder at når vindmøllerne er sat i drift, og ved eventuelle klager, vil kommunens miljøtilsyn forlange, at ejeren/-erne af vindmøllerne får udført støjmålinger. Hvis disse målinger viser, at vindmøllerne ikke overholder de gældende støjkrav, skal driften af vindmøllerne indstilles, indtil de er blevet støjdæmpet.

Byrådets vurdering

Det vurderes således jævnfør ovenstående praksis, at Varde Kommune overholder lovgivningens krav vedrørende tilsyn med vindmøller.

Afledte justeringer

Ingen

15. Påvirkning af produktionsdyr

- Der er ikke redegjort for påvirkning af produktionsdyr i VVM-redegørelse/miljørapport.
- Møllernes miljøpåvirkning vil påvirke produktion fra dyrehold.
- Køer og høns påvirkes af skyggekast.
- Kvæg og kronvildt trives i bedste velgående ved møllerne.

Redegørelse

Der foreligger ingen tilgængelige videnskabelige undersøgelser af vindmøllers påvirkning af produktion fra dyrehold.

Jf. et notat vedrørende vindmøller og minkfarme fra Videnscenter for Landbrug (2011) er der ikke konstateret påvirkninger af produktionen. Videnscenter for Landbrug udtaler desuden på given foranledning (til Energinet.dk og Taksationskommissionen), med baggrund i konkrete erfaringer, at køer og heste vænner sig til støj og skygger fra vindmøller og ikke lader sig påvirke heraf. Der er ingen erfaringer om konkrete tab af produktion.

Byrådets vurdering

Det er Byrådets vurdering at vindmøllerne ikke væsentligt vil påvirke produktionsdyr i området.

Afledte justeringer

Ingen

16. Påvirkning af Horns Rev 3-kablet

- Vindmølle nr. 8 kan forhindre placering af Horns Rev 3-kabel i planlægningsbæltet.
- Kabeltracéet vil belaste Bækhede Plantage.
- Der udtrykkes bekymring for at linjeføringen af kabeltracéet igennem området vil føre til fældning af fredskov.
- Ejerne af Bækhede Plantage bliver påvirket meget af møllerne i kombination med et eventuelt nyt kabeltracé i 250 meters bredde fra Horns Rev.

Redegørelse

Hvis reservationen i planlægningsbæltet udnyttes til nye forbindelser for vindmøllerparkerne Horns Rev 3 og Horns Rev 4, vil der – lidt afhængigt af kablernes endelige placering – være tale om i første omgang et midlertidigt arbejdsareal på 15 m's bredde og efterfølgende et deklarationsareal pr. kabel på 7 m omkring hvert kabel. Inden for deklarationsarealet kan der ikke genplantes med træer med dybtgående rødder. Planlægningsbæltets bredde er udelukkende en arealreservation.

Energinet.dk kan efter en konkret vurdering vælge at bore kablerne under værdifuld natur. Se endvidere redegørelsen i afsnittet Naturbeskyttelse – flora og fauna

Byrådets vurdering

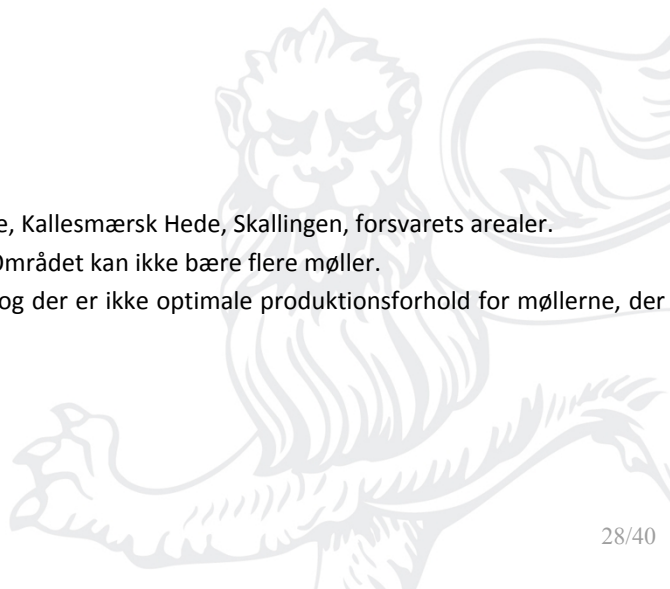
Energinet.dk vil i forbindelse med eventuel nedlæggelse af kabel i forbindelse med etablering af havvindmøllepark Horns Rev 3 efter en konkret vurdering tage stilling til om kablet eventuelt skal bores under Bækhede Plantage.

Afledte justeringer

Ingen

17. Havvindmøller og anden placering

- Store vindmøller bør placeres på havet.
- Placer i stedet møller i for eksempel Kærgaard Plantage, Kallesmærsk Hede, Skallingen, forsvarrets arealer.
- Placeret for tæt på eksisterende møller/mølleparker. Området kan ikke bære flere møller.
- Området er for tæt beboet til opstilling af vindmøller og der er ikke optimale produktionsforhold for møllerne, der skal stoppes i perioder.

Redegørelse

For så vidt angår udbygningen af havvindmøller fremgår det af regeringens aftale fra marts 2012, at den danske energipolitik 2012-2020 vedrørende udbygning af vindkraft og andre VE teknologier, at der frem mod 2020 øges udbygningen med vindkraft på havet med 1.000 MW havmøller og 500 MW kystnære havmøller.

Naturstyrelsen har på baggrund af Varde Kommunes henvendelse af 5. oktober 2011 vedrørende muligheden for opstilling af vindmøller i Kærgård Klitplantage tilkendegivet, at Kærgård Klitplantage er udpeget som EF-habitat område og en mindre del af plantagen er endvidere udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde og desuden er hele plantagen fredet. Der er således meget væsentlige statslige interesser i området og på denne baggrund er det Naturstyrelsens vurdering, at det vil være overordentlig vanskeligt at gennemføre en planlægning for vindmøller i Kærgård Klitplantage, som ikke vil være i strid med de statslige interesser. I vindmølleplanen fastlægges endvidere, en sikkerhedsafstand på min. 5 km til militært øvelsesområde. Afstanden er begrundet i hensynet til sikkerheden i forbindelse med afvikling af flyveøvelser. Kærgård Klitplantage er beliggende inden for nævnte sikkerhedsafstand til det nærliggende militære øvelsesområde.

Byrådets vurdering

Varde Byråd finder, at det er hensigtsmæssigt, hvis flest mulige vindmøller placeres på havet. Samtidig finder Byrådet, at der i den nuværende situation skal gøres en indsats på alle niveauer for at reducere udledningen af CO₂. Varde Byråd har derfor besluttet at planlægge for opstilling af vindmøller i Varde Kommune, der kan dække ca. 40 % af kommunens elforbrug. Viser det sig i løbet af de kommende årtier, at der findes bedre og mere hensigtsmæssige teknologier, kan vindmøller på land udfases, uden at der er sket varig skade på landskabet og naturværdier.

Byrådet vurderer med baggrund i Naturstyrelsens udmelding og det nærliggende militære øvelsesområde, at det ikke vil være realistisk at planlægge for vindmøller i Kærgård Klitplantage.

Afledte justeringer

Ingen

18. Socioøkonomiske forhold

- I VVM-redegørelse/miljørapporten side 27 står at *kommunale skatteindtægter vil tilfalde kommunen*. Hvorfor skriver man dette? Naturligvis tilfalder kommunale skatteindtægter kommunen. Det ville være mere interessant at vide hvor skatteindtægterne for salget af den producerede strøm ender, eftersom det er Varde Kommunes borgere der bliver berørt. Det er ikke belyst i hvilket omfang skatteindtægterne for samtlige møller bliver i kommunen eller om denne gevinst føres ud af kommunen.
- Møllerne vil påvirke bosætning negativt, affolkning af landsbyer og landområder.
- Tilflytning/bosætning – demografiske forhold, lavere børnetal og skolelukning.
- Hvilken værdi tilfører vindmøllerne lokalsamfundet?
- Støj og visuelle forhold vil påvirke jagtinteresser og turisme i området negativt.
- Den økonomiske aktivitet vil påvirke lokalområdet positivt.
- Grøn energi er positiv for profilering af bedrifter i området.

Redegørelse

Regeringens udmelding om at halvdelen af Danmarks traditionelle el-forbrug skal komme fra vind i 2020 forudsætter, at der sker en udskiftning af gamle vindmøller samtidig med, at der opsættes yderligere nye vindmøller. Såfremt målsætningen skal nås, vil der fortsat være behov for af kommunerne udlægges nye områder til udbygning af vindmøller via udpegning i kommune- og lokalplanlægningen.

Byrådets vurdering

Den fremhævede formulering (*kursiv*) er som det anføres helt unødvendig. Varde Byråd forventer at en del af beskatningen af fortjenesten ved et vindmølleprojekt som dette tilfalder Varde Kommune, som følge af at 20 % af andelen udbydes lokalt. Herudover forventer Varde Kommune også at en del af den beskæftigelse produktion og opsætning af 10 vindmøller vil generere arbejdspladser i Varde Kommune eller de nærliggende kommuner og dermed være til gavn for beskæftigelsen i regionen.

Det er ikke Varde Kommunes vurdering, at opstilling af 10 vindmøller i området ved Ulvemose/Bækhede vil have indflydelse på turismen i Varde Kommune og som det tidligere er nævnt er der ikke grund til at tro at vildtbestanden påvirkes af vindmøller.

Området i ved Ulvemose/Bækhede Plantage er blandt andet udpeget som vindmølleområde fordi befolkningstætheden er lille i området. Varde Kommune oplever desuden som i øvrigt også resten af landet at der i disse år sker en nedgang befolkningstallet i landområderne. Der er imidlertid mange forhold der afgør hvordan bosætningen påvirkes og det er Varde Kommunes opfattelse, at bysamfund som Årre og Næsbjerg i kraft af deres beliggenhed ved overordnet infrastruktur og med en god beliggenhed i forhold til både Varde og Esbjerg og til dels Billund fortsat vil have potentiale som bosætningsbyer for familier der ønsker at bo i mindre bysamfund.

Afledte justeringer

Ingen

19. Ejendomsværditab og erstatning

- Bækhede Plantage er afhængig af indtægt fra jagtleje – frygter at dyr og fugle vil blive fordrevet.
- Generelt værditab på ejendomme.
- Ejendomme kan ikke sælges/er svære at sælge.
- Værditabsordningen kompenserer ikke tilstrækkeligt.
- Naboer kompenseres ikke for generne.
- Byrådet må kunne gøres ansvarlig for faldende ejendomspriser.
- Krav om at kommunen godtgør tab på ejendom.
- Vil Varde Kommune købe usælgelige ejendomme?
- Kreditforeninger vil ikke låne penge ud til boliger, som er påvirket af vindmøller.

Redegørelse

Jagtinteresserne i området vurderes ikke at påvirkes væsentligt, da dyrevildt erfaringsmæssigt hurtigt vender tilbage til området efter forstyrrelsen af anlægsarbejdet.

Taksationskommissionen har i enkelte tilfælde tillagt jagtinteresser værdi i forbindelse med erstatning i medfør af VE-loven. Her har man vurderet, at selve jagtmuligheden ikke forringes af vindmøllerne, men påvirkningen af ”oplevelsen af at være til stede” har i enkelte tilfælde udløst erstatning, da der her var etableret jagthytter.

Lov om fremme af vedvarende energi, LBK nr. 1074 af 8. november 2011. Lovens formål er at fremme produktion af energi ved anvendelse af vedvarende energikilder i overensstemmelse med klima- og miljømæssige samt samfundsøkonomiske hensyn med henblik på at nedbringe afhængigheden af fossile brændstoffer.

Loven indeholder blandt andet retningslinjer for værditab på fast ejendom ved opstilling af vindmøller, køberet til vindmølleandele for lokale borgere, grøn ordning til styrkelse af lokale landskabelige og rekreative værdier. Som nabo til et kommende vindmølleprojekt, kan man anmelde krav til Energinet.dk om erstatning for værditab, hvis man mener, at ens ejendom vil tabe værdi som følge af opstillingen af vindmøller.

Når der opstilles vindmøller inden for 4,5 km fra boligbebyggelse og man har folkeregisteradresse inden for nævnte afstand har man mulighed for at købe andele i vindmølleprojektet. Opstiller skal udbyde mindst 20 % af vindmølleprojektet som andele til lokale borgere.

Når der opstilles nye vindmøller i en kommune, har den pågældende kommune mulighed for at søge om tilskud efter grøn ordning til initiativer, som kommer de lokale borgere til gavn. Efter Grøn Ordning gives der tilskud til:

- Anlægsarbejder, som styrker landskab og rekreative værdier i kommunen.
- Kulturelle og informative aktiviteter i lokale foreninger m.v. for at fremme en accept af udnyttelse af vedvarende energikilder i kommunen.

Hver gang der sættes en vindmølle op i Varde Kommune, indbetales der penge på en særlig konto, som Energinet.dk administrerer. Herfra kan Varde Kommune søge om at få udbetalt penge til initiativer, der støtter den grønne ordnings formål.

I forbindelse med værdifastsættelse af fast ejendom skal realkreditinstitutterne besigtige og værdiansætte ejendommen. I den forbindelse skelnes mellem forskellige ejendoms kategorier. Den konkrete værdiansættelse gennemføres i overensstemmelse med en række detaljerede regler i realkreditlovgivningen. Generelt gælder at realinstituttet ikke må ansætte en værdi på ejendomme, der er højere end ejendommens rimelige kontante handelsværdi. Ifølge Realkreditrådets er realkreditinstitutterne mere restriktive med udlån til huse, som:

- ligger i tyndt befolkede områder, hvor der kun er få boligkøbere,
- boliger eller erhvervs ejendomme, som er meget uhensigtsmæssigt indrettet,
- som ligger i omgivelser med store støjgener, for eksempel op ad motorvej eller en togbane,
- som af andre grunde er mindre attraktive (for eksempel kælderlejligheder eller huse bygget af utraditionelle materialer).

Varde Kommune er ikke bekendt med at realkreditinstitutter ikke vil låne ud til boliger der er beliggende i områder hvor der er opstillet vindmøller.

Byrådets vurdering

Byrådet kan ikke gøres ansvarlig for eventuelt faldende ejendomspriser. Eventuelle værditab i forbindelse med etablering af vindmøller er som nævnt reguleret af VE-loven. Heraf fremgår at opstiller af vindmøller skal erstatte eventuelt værditab. Såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale, eller der er utilfredshed med erstatningens størrelse, kan erstatningsspørgsmålet rejses overfor en taksaktionsmyndighed.

For så vidt angår spørgsmålet om Varde Kommune vil købe usælgelige ejendomme kan oplyses at kommunen ikke har hjemmel til at opkøbe usælgelige ejendomme.

Når der sættes en vindmølle op i Varde Kommune, indbetales der penge på en særlig konto (Grøn Ordning), som Energinet.dk administrerer. Herfra kan Varde Kommune søge om at få udbetalt penge til initiativer, der støtter den grønne ordnings formål. Varde Kommune har besluttet, at pengene fortrinsvist skal bruges på initiativer i de lokalområder, hvor møllerne stilles op. Et lokalområde defineres som område, der ligger i en radius af 4,5 km fra vindmølleprojektet, som udløser midlerne. Et område kan ligge inden for ét eller flere af Varde Kommunes 9 udviklingsråd. Dette er valgt for at kompensere lokalbefolkningen for de gener, møllerne eventuelt måtte påføre. Det betyder, at lokale projekter som udgangspunkt vil blive prioriteret. Der kan naturligvis også stilles forslag om initiativer andre steder i kommunen inden for ordningens rammer.

Afledte justeringer

Ingen

20. Andet

- Kan man være sikker på at statens tilskudsmidler til opstilling af møllerne bliver i Danmark?
- Er der sikkerhed for at vindmøllerne bliver fjernet, hvis der konstateres problemer?
- Hvorfor afventer man ikke at strøm kan lagres, så man ikke behøver så mange møller?
- Hvorfor lader man ikke private tage initiativ, så multinationale selskaber ikke får gevinsten?
- Hensigten at 20 % af anparterne udbydes lokalt til kostprisen – bruges disse aktivt i forhandlingerne med lodsejere?
- Er det sikret, at disse andele udbydes på lige fod til alle beboere inden for 4,5 km?
- Etablering af solcelleanlæg har ændret behovet for vindmøller. Hvorfor ser Varde Kommune ikke på andre former for grøn energi, som generer mindre?
- Der synes at være strengere krav til opstilling af skilte end til opstilling af vindmøller.

Redegørelse

Varde Kommune har udarbejdet en samlet vindmølleplan hvor Byrådet har udpeget de steder der er vurderet at være bedst egnede i Varde Kommune. Det er blandt andet sket for at undgå at udpegning af områder til opstilling af vindmøller blev afhængigt af hvor grundejer og projektudviklere først blev enig om et projekt. De øvrige forretningsmæssige forhold omkring salg af andel, statslige tilskud mv. ligger ikke inden for Varde Kommunes myndighedsområde. Det kan dog bemærkes at 20 % af anparterne skal udbydes lokalt – disse andele kan ikke loves væk i forhandlinger med lodsejere. Sker noget sådant er der tale om andel ud over de 20 %.

Byrådets vurdering

Det er Varde Byråds opfattelse at den satsning på grøn energi et enigt folketing (eksklusiv Liberal Alliance) i marts måned 2012 har udmøntet i en aftale om en grøn og bæredygtig energiforsyning baseret på vedvarende energi er til gavn for hele Danmark, dels som vækstskaber men også som middel til at gøre Danmark selvforsynende med energi og uafhængig af fossile brændsler – dels for at bidrage til at imødekomme klimaforandringer men også for at gøre Danmark uafhængig af den politiske situation i andre dele af verden. Varde Byråd støtter derfor alle former for grøn energi – vindmøller, solceller, energiforbedringer og biogas. Det er Byrådets overbevisning, at der også i de kommende år vil ske en teknologisk udvikling inden for grøn energi der kan skabe endnu bedre løsninger – men man skal være opmærksom på at de effektive løsninger vi ser i dag, ikke var blevet udviklet hvis man for 20-30 år siden havde undladt at anvende datidens teknologi. Udvikling af nye produkter forudsætter at producenterne kan afsætte allerede udviklede produkter for at sikre indtjening til udvikling af endnu bedre løsninger.

Vindmøller opstilles på privat ejede ejendomme og det er op til grundejeren og man vil entrere med udviklingsfirmaer eller selv stå for udvikling af vindmølleprojekter. Varde Kommune opfordrer anmeldere af vindmølleprojekter til at man ved udvikling af projekterne sikrer en bred forankring og gerne medejerskab i nærområdet.

Varde Kommune er i øvrigt forpligtet til at administrere efter gældende lovgivning hvad enten det drejer sig om vindmøller eller skilte.

Afledte justeringer

Ingen

21. Aktindsigt

- Har gennem hele forløbet kæmpet med Team Plan/Varde Kommune omkring udlevering af relevant materiale i form af ikke besvarede spørgsmål i forbindelse med aktindsigtsanmodninger.
- Har blandt andet fået afslag på nedenstående anmodninger/spørgsmål og således ikke fuld adgang til relevant materiale til brug for indsigelse/klage:
 - aktindsigt i samtlige støjberegninger inklusiv reviderede, eftersom det af hovedresultatet disse er revideret 7 gange,
 - aktindsigt i x og y koordinater for møllernes placering,

- dokumentation for at projektmager ikke på forhånd har solgt 20 % af anparterne jf. køberetsordningen,
- hvem Varde Kommune har ansat til at kontrollere eventuelle skyggecast data.
- Kritik af at det ikke har været muligt at få udleveret samtlige støjberegninger, dokumentation for at projektmager ikke på forhånd har solgt 20 % af anparterne, samt at få uddybet hvem Varde Kommune har ansat til at kontrollere eventuelle skyggecast data.
- 14. marts 2013 er jeg på Varde Kommune/Plan Team hvor jeg gennemser ”aktindsigtsmappen”. Denne er ikke opdateret siden den 5. november 2012 på trods af dette er lovet. Jeg påtaler dette og modtager samme dag kvitteringsskrivelse fra forvaltningen. Er imidlertid i besiddelse af dokument hvori lukning af ”dokajour” fremgår – dette skrives samme dag hvor aktindsigtsmappen sidst er opdateret. Der har således ikke været materiale offentligt tilgængelig i perioden den 5. november 2012 til den 14. marts 2013, hvilket indsiget har svært ved at tro, at der ikke har været korrespondance, telefonsamtaler, møder o.s.v. mellem Varde Kommune og projektmager. Finder denne adfærd for en kommunal forvaltning for bekymrende og ikke et demokrati værdigt.
- På Varde Kommunes hjemmeside, er siden, hvor tilgængeligt materiale burde være offentliggjort, ikke opdateret siden den 26. maj 2013. (*Indsigelse dateret 7. maj 2013*).
- Svært at få aktindsigt.

Redegørelse

Det fremgår af offentlighedslovens § 4 at enhver med de undtagelser, der fremgår af lovens § 7-14, kan forlange at blive bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i en administrativ sagsbehandling. Kommunen er således ikke forpligtet til at udarbejde dokumenter eller lister, som ikke allerede eksisterer. Det vil sige, at offentlighedsloven giver ret til aktindsigt i de dokumenter, der eksisterer i forbindelse med sagen på tidspunktet for begæringens fremsættelse.

I forbindelse med beslutningen om at tilvejebringe det planmæssige grundlag for opstilling af vindmøller blev der indledningsvist afholdt offentlig debatfase med indkaldelse af ideer til planlægningen fra den 1. til den 15. oktober 2012. Efter høringsfristens udløb modtog kommunen et stigende antal anmodninger om aktindsigt. Forvaltningen valgte ultimo 2012, at samle de relevante elektroniske dokumenter i en papirudgave der blev fremlagt i administrationsbygningen i Årre. Mappen blev som hovedregel ajourført en gang om ugen med nye tilkommende dokumenter journaliseret på sagen.

I forbindelse med den offentlige høring i perioden 13. marts til den 8. maj 2013 af forslag VVM-redegørelse/miljørapport, forslag til kommuneplantillæg og forslag til lokalplan for vindmøller ved Ulvemosen/Bækhede Plantage modtog kommunen på ny et stigende antal anmodninger om aktindsigt. Med henblik på en rationel håndtering af borgernes ønsker om aktindsigt er ind- og udgående dokumenter, notater m.v. der indgår i sagen lagt ud på kommunens hjemmeside primo april 2013. Som hovedregel opdateres hjemmesiden en gang om ugen således at borgere der ønsker fortløbende aktindsigt har mulighed for se nyttilkomne dokumenter. Se link. <http://www.vardekommune.dk/Demokrati-og-politik/Hoeringer-og-offentliggoerelser/Lokalplaner-og-kommuneplantillaeg-i-hoering/Forslag--til-Tillaeg-28-og-lokalplan-2510L02.aspx>

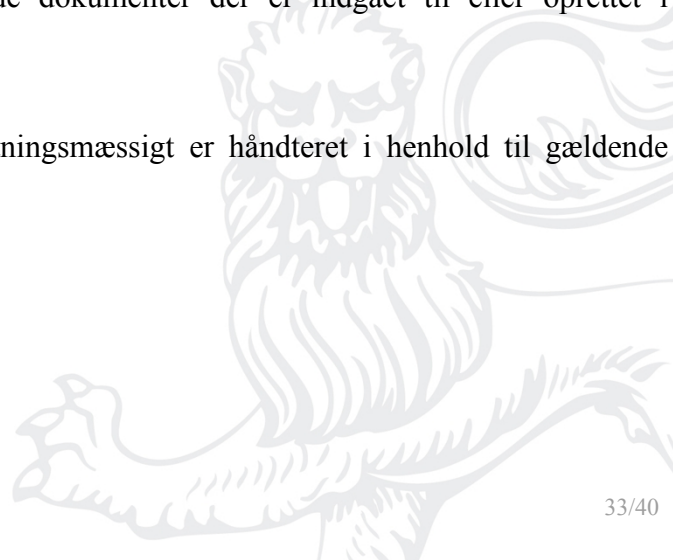
Ønskerne om aktindsigt er fortløbende blevet håndteret i henhold til gældende regler om aktindsigt og borgere der har ønsket aktindsigt har modtaget de dokumenter der er indgået til eller oprettet i forbindelse med sagsbehandlingen.

Byrådets vurdering

Byrådet finder at anmodning om aktindsigt forvaltningsmæssigt er håndteret i henhold til gældende regler for aktindsigt.

Afledte justeringer

Ingen

22. Lovgivning

- Overholdelse af vindmøllecirkulærets retningslinjer vedrørende afstand mellem vindmølleparker og nærtstående vindmøller inden for 28 gange totalhøjden.
- Lovgivningen overholdes ikke, da der ikke tages hensyn til naboer mv.
- Der citeres følgende fra *Vejledning om miljøvurdering af planer og programmer*:
 - *Lovens procedurekrav sikrer offentlig inddragelse og information, høring af relevante myndigheder, frembringelse af en egentlig miljørapport og dokumentation for, at fremkomne synspunkter er indgået i beslutningsprocessen.*
 - *Sigtet med høringsperioden er at give såvel de berørte myndigheder som den berørte offentlighed lejlighed til at sætte sig ind i planforslaget og miljøvurderingen med henblik på at kunne fremkomme med synspunkter som skal indgå i planmyndighedens videre overvejelser.*

Indsiger finder med henvisning til ovenstående at lovens procedurekrav ikke er overholdt.

- De lovmæssige krav om høring af berørte myndigheder vedrørende sundhed (Sundhedsstyrelsen) og for husdyr (Fødevarerdirektoratet) er ikke opfyldt.
- Lovgivningen er for slap på området og bør ændres, så den giver bedre beskyttelse af vindmøllenaboer.
- Kommunerne er ikke forpligtede til at udlægge områder til vindmøller idet et politisk forlig og en politisk aftale indgået med KL ikke kan forpligte de enkelte kommuner til at acceptere vindmøller.
- Team Plan har udarbejdet et notat, der beskriver den ikke eksisterende mulighed i lovgivningen for at kræve en mølle ejer nedtager sin vindmølle. Hvorfor dog dette notat og hvem har forlangt dette udarbejdet?

Redegørelse

Det fremgår af regeringens aftale fra marts 2012 om en grøn og bæredygtig energiforsyning baseret på vedvarende energi, at Folketingets partier (eksklusiv Liberal Alliance) er enige om den danske energipolitik 2012-2020 hvor der *frem mod 2020 forventes opført nye landmøller med en samlet kapacitet på 1.800 MW. I samme periode forventes nedtaget kapacitet på 1.300 MW. Dette søges understøttet eksempelvis via nye planlægningsredskaber, strategisk miljøvurdering og tilpasning af rammevilkårene som følge af teknologiudviklingen.*

Ifølge regeringens klima- og energipolitik, skal en del af udbygningen af vedvarende energi ske med vindmøller. Med udviklingen i retning af stadig større og mere effektive vindmøller kommer også stigende krav til placeringsmulighederne. En fortsat udbygning med vindmøller på land nødvendiggør, at der udover hensynet til vindressourcen tages omfattende hensyn til såvel den landskabelige påvirkning som til de øvrige interesser i det åbne land, herunder nabobeboelser. Det er således anerkendt at opstilling af vindmøller på land har en væsentlig indflydelse på omgivelserne, ikke alene på natur og landskab men også på nabobeboelse der påvirkes af støj og visuelle påvirkninger som skyggekast, glimt og lysafmærkning.

Med henblik på at beskytte naboer mod gener fra vindmøller fastlægger vindmøllecirkulæret og vindmøllebekendtgørelsen derfor nærmere retningslinjer for planlægningen for vindmøller. Nedenstående gennemgås relevant lovgivning der skal iagttages i vindmølleplanlægningen herunder vurdering af indkomne bemærkninger og indsigelser i høringsperioden i relation til lovgivning.

Cirkulære om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller, CIR1H nr. 9295 af 22. maj 2009 (vindmøllecirkulæret). Cirkulærets § 2 fastlægger en række bestemmelser der skal iagttages i forbindelse med planlægning for vindmøller blandt andet at der skal overholdes minimum afstand mellem vindmøller og nabobeboelser på 4 gange møllens totalhøjde. Bestemmelsen skal forebygge at nabobeboelser påvirkes væsentligt af visuelle gener som glimt og skyggekast. Ved planlægning for vindmøller nærmere end 28 gange totalhøjden fra eksisterende eller planlagte vindmøller skal redegørelsen for planforslaget belyse anlæggenes påvirkning af landskabet herunder hvorfor påvirkningen anses for ubetænkelig. Endvidere fastlægges at vindmøller fortrinsvis skal opstilles i grupper i et forhold til landskabet let opfatteligt geometrisk mønster. Der er ikke fastsat danske grænseværdier for gener som følge af skyggekast. Det anbefales at det sikres, at nabobeboelse ikke

påføres skyggekast i mere end 10 timer om året beregnet som reel skyggetid. Varde Kommune vil i forbindelse med eventuel tilladelse til opstilling af vindmøller fastlægge vilkår om at nabobeboelse ikke må påføres skyggekast i mere end 10 timer om året.

I henhold til vindmøllecirkulærets § 2 stk. 4 skal der ved planlægning for vindmøller inden for en afstand af 28 gange møllehøjden redegøres for anlæggenes påvirkning af landskabet og oplyses, hvorfor påvirkningen anses for ubetænkelig. I VVM-redegørelse/miljørapport side 110 er der fortaget en vurdering af samspillet med de eksisterende vindmøller, hvor det er vurderet, at landskabspåvirkningen som helhed er ubetænkelig.

I lokalplan 25.10.L02 er der side 9 redegjort for ovennævnte landskabelige vurdering og generelt vurderet, at de planlagte vindmøller ved Ulvemose og Bækhede Plantage klart vil fremstå som et særskilt vindmølleanlæg, og at den samlede påvirkning af landskabet er ubetænkelig. Vindmøllecirkulærets bestemmelser er således opfyldt.

Øvrige love, bekendtgørelser og vejledninger der fastlægger en række bestemmelser for hvor og hvordan vindmøller kan opstilles i Danmark der er relevante for planlægningen for vindmøller ved Ulvemosen og Bækhede Plantage omfatter følgende:

I henhold til *Lov om planlægning (Planloven) nr. 388 af 6. juni 1991, Miljøministeriet § 11g* må enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentlig ikke påbegyndes før der er tilvejebragt retningslinjer i kommuneplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget der skal ledsages af en VVM-redegørelse/miljørapport der indeholder en vurdering af anlæggets virkning på miljøet. Der er udstedt *Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM-bekendtgørelsen) i medfør af lov om planlægning nr. 1510 af 15. december 2010, Miljøministeriet (By- og Landskabsstyrelsen)*. Bekendtgørelsen fastlægger nærmere procedureregler for udarbejdelse af VVM-redegørelse/miljørapport herunder oversigt over VVM-pligtige anlæg m.m. *Vejledning om VVM i planloven af 12. marts 2009, Miljø- og Energiministeriet* indeholder en nærmere gennemgang af bekendtgørelsen VVM-bekendtgørelsen.

Vejledning om planlægning for landzonetilladelse til opstilling af vindmøller nr. 9296 af 22. maj 2009, Miljøministeriet. Denne vejledning knytter sig til cirkulære nr. 9295 af 22. maj 2009 om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller (vindmøllecirkulæret). Vejledningen uddyber baggrunden for cirkulæret og præciserer de hensyn til omgivelserne, som skal varetages gennem planlægningen og landzoneadministrationen for vindmøller.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer nr. 316 af 5. maj 2004, Miljøministeriet. Miljøvurderingsprocessen for planer og programmer ligner i grove træk VVM-processen og miljøbegrebet er stort set det samme. Forskellen ligger blandt andet i, at miljøvurdering af planer og programmer normalt foretages på et tidligere tidspunkt og på et mere overordnet niveau end for et konkret anlægsprojekt og at der skal udarbejdes et overvågningsprogram for planen eller programmet samt afslutningsvis en sammenfattende redegørelse. Byrådet vurderer at lovens procedurekrav om offentlig inddragelse er opfyldt.

Bekendtgørelse om støj fra vindmøller, BEK nr. 1284 af 15. december 2011 fastlægger en række krav til ejer vindmøller der er ansvarlig for at de etableres, drives og vedligeholdes i overensstemmelse med bekendtgørelsen og at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med at bekendtgørelsen overholdes. *Vejledning om vindmøller VEJ nr. 9214 af 16. maj 2012* refererer til ovennævnte bekendtgørelse og uddyber bekendtgørelsens retningslinjer. Beregning af eksempelvis støj er udført i overensstemmelse med de i vejledningen fastlagte retningslinjer.

Lov om fremme af vedvarende energi, LBK nr. 1074 af 8. november 2011. Lovens formål er at fremme produktion af energi ved anvendelse af vedvarende energikilder i overensstemmelse med klima- og miljømæssige samt samfundsøkonomiske hensyn med henblik på at nedbringe afhængigheden af fossile brændstoffer. Loven indeholder blandt andet retningslinjer for værditab på fast ejendom ved opstilling af

vindmøller, køberet til vindmølleandele for lokale borgere, grøn ordning til styrkelse af lokale landskabelige og rekreative værdier.

Lov om Naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24. september 2009 der blandt andet har til formål at medvirke til at værne landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Loven indeholder en lang række beskyttelsesbestemmelser i relation til blandt andet beskyttede naturtyper, fredede arealer, beskyttelseslinjer ved skove, søer, åer og fortidsminder m.m.

Museumsloven, LBK nr. 1505 af 14. december 2006. Lovens formål er at fremme museernes virksomhed og samarbejde med henblik på at sikre Danmarks kultur- og naturarv samt adgang til og viden om denne og dens samspil med verden omkring os. Loven har endvidere til formål at sikre varetagelse af opgaver, der vedrører sten- og jorddiger og fortidsminder.

Lov om skove, LBK nr. 945 af 24. september 2009. Loven har også til formål at fremme bæredygtig drift af landets skove. Bæredygtig drift betyder inddragelse af såvel økonomiske som økologiske og sociale værdier.

Det er regeringens målsætning at Danmarks energi- og transportsystem i 2050 skal være 100 procent baseret på vedvarende energi og herved gøre energiforsyningen fri af fossile brændsler. Det forventes, at vindmøller også i fremtiden skal udgøre en væsentlig del af elforsyningen. Det er derfor et statsligt mål at fremme opstillingen af vindmøller i Danmark, både til havs og til lands, så der fortsat er mulighed for udbygning med vindmøller.

Kommunerne er med vedtagelsen af retningslinjer og ved udpegningen af vindmølleområder i kommuneplanerne med til at sikre opfyldelsen af disse mål. Det fremgår af *Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen*, at kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for placering af tekniske anlæg (herunder vindmøller) i overensstemmelse med vindmøllecirkulæret. *Planlovens § 11a, stk.1, nr. 5 og Miljøministeriets CIRIH nr. 9295 af 22. maj 2009 om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller (Vindmøllecirkulæret)*. Vindmøllecirkulæret har til formål, at udpegning af vindmølleområder sker i den overordnede planlægning og indeholder endvidere en række bestemmelser, der blandt andet skal varetage hensynet til naboer samt landskabelige hensyn i planlægningsarbejdet for vindmøller.

Vedrørende spørgsmål til hvorfor der er udarbejdet et forvaltningsnotat, der beskriver mulighed i lovgivningen for at kræve at en mølle ejer nedtager sin vindmølle kan oplyses, at udarbejdelse af notater der nærmere belyser bestemte problemstillinger er normal praksis som led i en given sagsbehandling.

Kommunernes Landsforening (KL)

KL udsendte ved skrivelse af 28. november 2011 en politisk henstilling til kommunerne om at stå sammen om vindmølleplanlægningen, og herunder at den nye regering har en målsætning om, at halvdelen af Danmarks traditionelle el-forbrug skal komme fra vind i 2020. Konklusionen i henstillingen var, at kommunerne og KL har en klar interesse i, at alle kommuner tager udfordringerne med vindmølleplanen op, og at der er behov for sammenhold om de overordnede mål.

Det er korrekt at kommunerne ikke er forpligtede til at udlægge områder til vindmøller på baggrund ovennævnte udmelding fra KL. Der er ingen fastlagte krav til, hvor mange vindmøller der skal stilles op på land, men det er et krav til kommunerne at de planlægger for placering af vindmøller.

Byrådets vurdering

Byrådet finder at de klimamæssige vilkår i Danmark gør vindenergi til en oplagt mulighed som vedvarende energikilde. Varde Kommune har med vindmølleplanlægningen ønsket, at bidrage til en bæredygtig energiforsyning, men ser også gerne andre energikilder taget i brug, med henblik på yderligere reduktion af CO₂. I vindmølleplanen for Varde Kommune udpeges de områder, der er mest

energieffektive og samtidig berører færrest mulige borgere. Varde Byråd har derfor som princip valgt, at prioritere få områder med stor energiproduktion, så færrest mulige borgere berøres.

For så vidt angår ønsket om en bedre beskyttelse af naboer har Varde Kommune ikke hjemmel til at tilsidesætte de for vindmølleplanlægningen gældende retningslinjer.

Sammenfattende finder Byrådet at retningslinjer fastlagt i ovennævnte love, bekendtgørelser og vejledninger er iagttaget i forbindelse med planlægningen for vindmøller ved Ulvemosen og Bækhede Plantage. Der henvises i øvrigt til VVM-redegørelse/miljørapport side 8-14 hvor der redegøres for en række love og bekendtgørelser der regulerer vindmølleplanlægningen.

Afledte justeringer

Ingen

23. Planlægningsproces, demokrati, borgerinddragelse og inhabilitet

- Det er for svært for almindelige borgere at forstå indholdet i VVM-rapporten.
- Er alle vurderingerne i VVM-rapporten til gunst for projektet, fordi den er bestilt og betalt af vindmølleopstilleren og PlanEnergi?
- Er vindmølleopstillerens motiv for projektet det store tilskud han får tildelt?
- Er alle oplysninger kommet frem i sagen eller er der aftaler og lignende, som ikke er offentlige?
- Har borgerne nogen form for indflydelse på projektet?
- Den demokratiske proces er ikke eksisterende – VVM-redegørelse/miljørapport udfærdiget af PlanEnergi der åbenlyst arbejder tæt sammen med Team Plan og projektansvarlig Andreas von Rosen
- Der henvises til mail-korrespondance bilag 1, 6, 6.1 og 11 der har været mellem projektmager, PlanEnergi og Team Plan. Indsiger finder at Team Plan er inhabil i nærværende sag idet de tre parter har arbejdet tæt sammen, for i fællesskab at muliggøre projektets lovliggørelse på papir.
- Hvorfor søge at inddrage vindmøllesekretariatet i forbindelse med afholdelse af offentligt møde i Helle Hallen. Der er ingen læger ansat i vindmøllesekretariatet og det er derfor en hån og respektløst over for kommunens borgere at ikke lægefaglige personer eventuelt skulle informere omkring helbredsmaessige risici. Indsiger finder at eneste grund hertil er at man ikke har valgt at benytte sig af en lægefaglig person er, Danmarks Lægeforening anbefaler et maksimalt støjniveau på 35 dB. Spørger om det er Byrådets hensigt at se bort fra Danmarks Lægeforenings anbefaling og tillade at kommunens borgere får støjgener op til 44 dB.
- Der har manglet information om ændringer af møllernes placering og om mulighed for køb af andele i projektet.
- Trænge ind på ejendom uden tilladelse og at billede fra ejendom gøres tilgængelig på internettet.
- Korrespondance om at "lukke munden" på indsiger i forbindelse med overholdelse af "politisk" støjkraav.

Redegørelse

Planloven skal blandt andet sikre, at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet, hvilket blandt andet sker i forbindelse offentliggørelse og høring af planforslag, herunder eventuelle VVM-redegørelse/miljørapport og Miljøvurdering af planer og programmer. Varde Kommune har i planlægningsprocessen iagttaget de i Planloven og VVM-bekendtgørelsens foreskrevne procedurer i forbindelse med inddragelse af offentligheden i planlægningen.

VVM-reglerne omfatter mange og meget forskellige emner, procedurekrav for både myndigheder og bygherre når der skal gennemføres et projekt/anlægsarbejde som er omfattet af VVM-reglerne. En række af de emner der skal belyses i VVM-redegørelse/miljørapport for vindmøller har i sagens natur en teknisk karakter, der kan være svært tilgængelig. VVM-redegørelse/miljørapport indeholder derfor et ikke teknisk resumé der på en let forståelig måde søger at forklare indholdet i VVM-redegørelse/miljørapporten.

Investorers beslutninger om etablering af vindmøller vil blandt andet afhænge af elprisen, pristillæg, møllernes tekniske levetid og om der er arealer til rådighed for nye vindmøller.

I forbindelse med udarbejdelse af VVM-redegørelse/miljørapport er det normal praksis i kommunerne at rådgivende konsulentfirmaer der har den faglige kompetence og erfaring inden for det givne planlægningsområde yder bidrag til udarbejdelse af VVM-redegørelse/miljørapport for anlægsprojekter der i henhold til Planloven er VVM-pligtige. Varde Kommune stiller krav til at de firmaer der anvendes har den fornødne faglige kompetence og erfaring. PlanEnergi blev etableret i 1983 og arbejder som uafhængigt rådgivende firma der har udarbejdet VVM-redegørelse/miljørapporter i relation til vindmølleplanlægning i en lang række kommuner.

I forbindelse med visualisering af vindmøllerne er der taget billeder fra en række ejendomme. Det er kommunens holdning at der ikke skulle tages billeder uden frivillig medvirken fra ejendommens beboere og man skal beklage at der er taget billeder uden ejerens accept. Da man herfra fik kendskab til, at der blev taget billeder uden ejerens accept blev konsulentfirmaet bedt om at undlade at gå ind på folks ejendom uden forudgående accept.

Vedrørende mailkorrespondance mellem repræsentant for vindmølleopstiller og konsulent fra PlanEnergi der indeholder en meningsudveksling og formulering om at ”lukke munden” på kritiker kan oplyses, at denne mailkorrespondance mellem ovennævnte parter kommer ind i vores system fordi man fra konsulentens side lader denne udtalelse gå videre til Team Plan i forbindelse med en mailudveksling om støjforholdene. Varde Kommune er i øvrigt af den opfattelse at det ikke er hensigtsmæssigt at sende den slags mail. Så vidt kommunen er orienteret har repræsentant for vindmølleopstiller ringet til vedkommende og undskyldt episoden.

Det er ikke vindmølleopstilleren der har udarbejdet VVM-redegørelse/miljørapporten. De har leveret input inden for de emner, hvor de har særlige kompetencer og som det er sædvanlig praksis bekostet udgifterne til konsulentfirmaet, der har udarbejdet redegørelsen.

For så vidt angår spørgsmålet om forvaltningens habilitet i nærværende sag fremgår det af forvaltningslovens § 3, at den der virker inden for den offentlige sektor er inhabil i forhold til en bestemt sag hvis:

- *vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,*
- *vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,*
- *vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,*
- *sagen vedrører klage over eller udøvelse af kontrol- eller tilsynsvirksomhed over for anden offentlig myndighed, og vedkommende tidligere hos denne myndighed har medvirket ved den afgørelse eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger, sagen angår, eller*
- *der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.*

Jf. ovenstående ses ikke at foreligge forvaltningsmæssig inhabilitet i nærværende sag.

Byrådets vurdering

Det er Byrådets vurdering at VVM-redegørelse/miljørapport er udarbejdet på et sagligt og fagligt velfunderet grundlag og at planlægningsprocessen er gennemført i henhold til de i Planloven og VVM-bekendtgørelsens foreskrevne procedurer om inddragelse af offentligheden i planlægningen. Byrådet

vurderer endvidere, at der ikke foreligger forvaltningsmæssig inhabilitet i forbindelse med sagsbehandling af nærværende sag.

Afledte justeringer

Ingen

24. Politiske forhold – holdninger

- Hvad er incitamentet for Varde Kommune til at lade vindmøllerne opføre?
- Hvorfor planlægger Varde Kommune møllerne hen over hovedet på borgerne?
- Der er tidligere blevet lovet at der skulle nedtages eksisterende vindmøller.
- Det bør kræves at ingen boliger oplever skyggekast.
- Området kan ikke bære flere vindmøller og projektet skaber splid i lokalområdet.
- Byrådet bør afvise planen og møllerne bør placeres længere væk fra beboelser.
- Politikerne tror kun på vindmølleopstillinger, men ikke på modstanderne.
- Manglende dialog med politikere i sagen.
- Høringsprocessen er et spil og vidner om et demokratisk underskud i Varde Kommune.
- Opfordring til at Byrådet besøger et allerede etableret vindmølleområde og sætter sig ind i naboernes situation som grundlag for beslutning.
- Hvorfor tager kommunen ikke hensyn til nuværende beboere?
- Hvorfor mødte der ikke flere politikere op til mødet i Helle Hallen?
- De gamle Grimstrup og Rousthøje sogne burde været indlemmet i Esbjerg Kommune, så ville projektet være blevet mindre.
- Møllerne bør stilles op nær politikerne.
- Det kan ikke passe at forekomsten af hasselmus eller frygten for hvad turisterne må mene, vægter højere end stemmeberettigede og skattepligtige borgere i landdistriktet.
- Hvorfor sigter Varde Kommune 10 % over regeringens strategimål for CO₂-neutral el-produktion?
- Kommunen bør stå ved deres planlægning og fremme projektet.
- Lokale entreprenører bør tilgodeses.
- Projektet kan medvirke til at opfylde Vardes klimaplan.
- Tilflytning/bosætning – demografiske forhold, lavere børnetal og skolelukning. Affolkning af landsbyer og landområder - møllerne vil påvirke bosætning negativt.

Redegørelse

Det var ved udarbejdelsen af den overordnede vindmølleplan indarbejdet som en retningsline for opstilling af vindmøller ved Ulvemose/Bækhede Plantage at eksisterende vindmøller i området skulle nedtages. Bygherren bag projektet har i forbindelse med udarbejdelsen af VVM-redegørelse/miljørapport påvist at de eksisterende vindmøller i området har potentiale til at opretholde en høj strømproduktion frem til forventeligt 2018 - 2028, hvor møllerne må forventes at være udtjente.

Byrådets vurdering

Regeringen indgik i marts måned 2012 en energipolitisk aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti for perioden 2012 -2020 og med retning frem til 2050. *Energiaftalen har som mål at bidrage til at fremtidssikre det danske samfund ved at skabe en grøn økonomi i vækst. Aftalens initiativer peger frem mod regeringens langsigtede mål om at energiforsyningen i 2050 skal være 100 pct. baseret på vedvarende energi, samtidig med, at en fortsat høj forsyningssikkerhed sikres.*

Varde Kommune har med vindmølleplanlægningen ønsket, at bidrage til en bæredygtig energiforsyning, men ser også gerne andre energikilder taget i brug, med henblik på yderligere reduktion af CO₂. I

vindmølleplanen for Varde Kommune udpeges de områder, der er mest energieffektive og samtidig berører færrest mulige borgere. Varde Byråd har derfor som princip valgt, at prioritere få områder med stor energiproduktion, så færrest mulige borgere berøres.

Det var ved udarbejdelsen af den overordnede vindmølleplan indarbejdet som en retningslinje for opstilling af vindmøller ved Ulvemose/Bækhede Plantage, at eksisterende vindmøller i området skulle nedtages. Bygherren bag projektet har i forbindelse med udarbejdelsen af VVM-redegørelse/miljørapport påvist at de eksisterende vindmøller i området har potentiale til at opretholde en høj strømproduktion frem til forventeligt 2018 - 2028, hvor møllerne må forventes at være udtjente. Varde Byråd har på den baggrund vurderet, at det ud fra en samlet samfundsøkonomisk betragtning er acceptabelt at der i en periode på 10-15 år vil være områder hvor der visuelt vil kunne opleves mange møller på samme tid.

Byrådet finder det beklageligt hvis vindmølleprojektet har skabt splid i lokalsamfundet og vil på det kraftigste opfordre til at man kan lægge dette bag sig uanset det endelige udfald af sagen. Den enkelte borger er i sin gode ret til at varetage egen interesse i et forløb som dette og bør respektere at naboen også har ret til at varetage sine interesser.

Varde Byråd har kontinuerligt arbejdet med spørgsmålet omkring opstilling af store vindmøller over de seneste 4-5 år og har naturligvis besigtiget andre vindmølleområder. Byrådet har forståelse for at de borgere der bor nærmest ved det foreslåede projekt er bekymret og utrygge ved at skulle være nabo til de store møller. Samtidig er det også Byrådets oplevelse at lovgivningen om støj og skyggekast yder borgeren den nødvendige beskyttelse mod gener fra vindmøllerne og det er derfor fortsat Byrådets overordnede holdning at også Varde Kommune skal bidrage til at Danmark kan blive fossilfrit, uagtet at der vil være borgere der oplever at deres personlige velfærd tilsidesættes på bekostning af helhedens interesser.

Den endelige beslutning om hvorvidt der kan opstilles vindmøller i et udpeget vindmølleområde afhænger derfor af om VVM-redegørelse/miljørapporten kan påvise at møllerne kan opstilles inden for gældende lovgivning og i øvrigt ikke afdækker særlige lokale forhold der gør opstillingen uhensigtsmæssig på en given lokalitet.

Det er Varde Byråds opfattelse at vindmølleplanlægningen bygger på en grundig dialog på borgermøder om først et ideoplæg, herefter en samlet vindmølleplan og nu en VVM-redegørelse/miljørapport. Byrådet og forvaltningen arbejder imidlertid hele tiden på at forbedre vores processer og vil også bruge de erfaringer vi har gjort i denne sag til at forbedre fremtidige forløb omkring VVM-redegørelse/miljørapport.

Afledte justeringer

Byrådet og forvaltningen vil fortsat bestræbe sig på at forbedre dialog og proces i forbindelse med udarbejdelse af VVM-redegørelse/miljørapporter.

